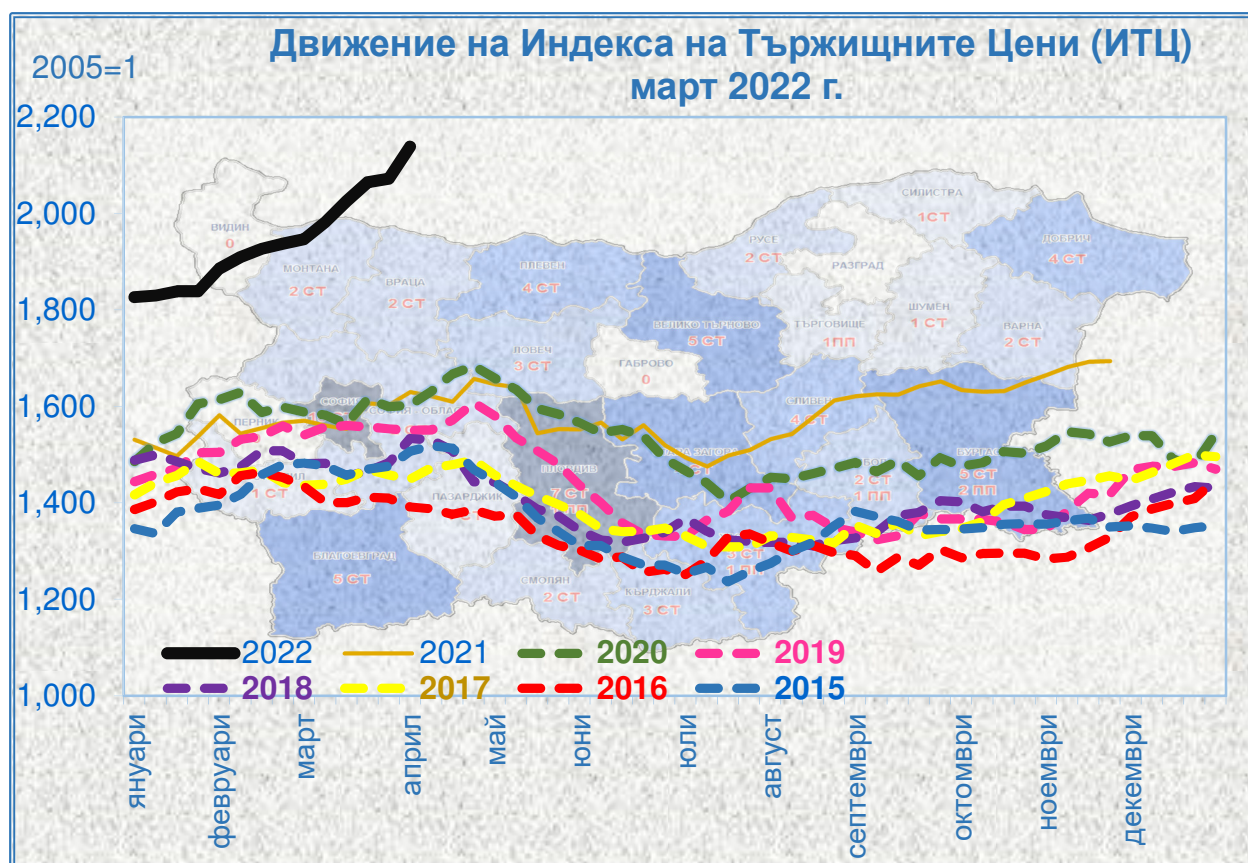

Месечен бюлетин

за цените на едро на хранителни продукти на стоковите
тържища в България

Увод

През месец март на пазара на храни се запазват наблюдаваните от последните месеци възходящи тенденции.

След известното успокояване в началото на годината, темповете на нарастване на цените през месец март отново се засилват.

На **месечна база** на пазара на храни се наблюдават основно нарастващи тенденции.

При цените на млечните произведения възходящите тенденции се запазват, а при яйцата увеличението е от 14%.

Месечните тенденции на цените на месата и месните произведения са разнопосочни, като се наблюдава покачване на цените на пилешките гърди и пилето, пилешкия бут, каймата и кренвиршите, както и лек спад на цената на свинското месо и трайния салам .

На **годишна база** цените на всички основни хранителни стоки бележат ръст, който е около 30%. В резултат на устойчивото покачване на цената на олиото през втората половина на предходната година и достигането на пикови стойности е отчетен значителен ръст на годишна база от 66%.

Значителното поскъпване на захарта през миналата година рефлектира върху отчетения силен ръст на стойностите на годишна база от 31%. Увлечение от 15 – 35% има при цените и на другите стоки от тази група. Известно успокояване на пазара се наблюдава при фасула и ориза.

Поскъпване спрямо същия месец на миналата година има при всички млека и млечни продукти, което е най-силно изразено при кашкавала и сиренето.

При пазарът на месо през март са отчетени възходящи тенденции на годишна база при цените на пилето и пилешките разфасовки и месните произведения.

През месец март цените на зеленчуците и плодовете следват характерните сезонни трендове. Наблюденията са, че на годишна база цените на плодовете и

зеленчуците са по-високи. На месечна база е отчетен спад при краставиците ,доматите от внос и салатите. Най –силен ръст е отчетен при оранжерийните домати – от 20%.

Ретроспективният анализ на движението на цените през месец март **периода 2018 – 2022** г. показва, че през тази година цените на по-голяма част от хранителните продукти са най-високи за периода.

Най-високи стойности през месец март тази година са регистрирани при захарта, ориза, брашното и олиото.

Мониторингът на цените на млечните произведения праз месеца показва пикови за периода стойности при кашкавала и сиренето, а цената на маслото е по-висока от предходните две години.

Аналогични са изводите от наблюденията на цените на месата и месните произведения с достигнати максимални стойности през март тази година в сравнените със същия месец на анализирания период при пилето, каймата и рибата. Цената на свинското месо се доближава до нивата от предходните две години, като е по ниска от 2020 година.

Тенденциите при движението на цените на зеленчуците са основно възходящи, като голяма част от тях бележат пикови за периода стойности. Цените на плодовете са около нивата от предходните години.

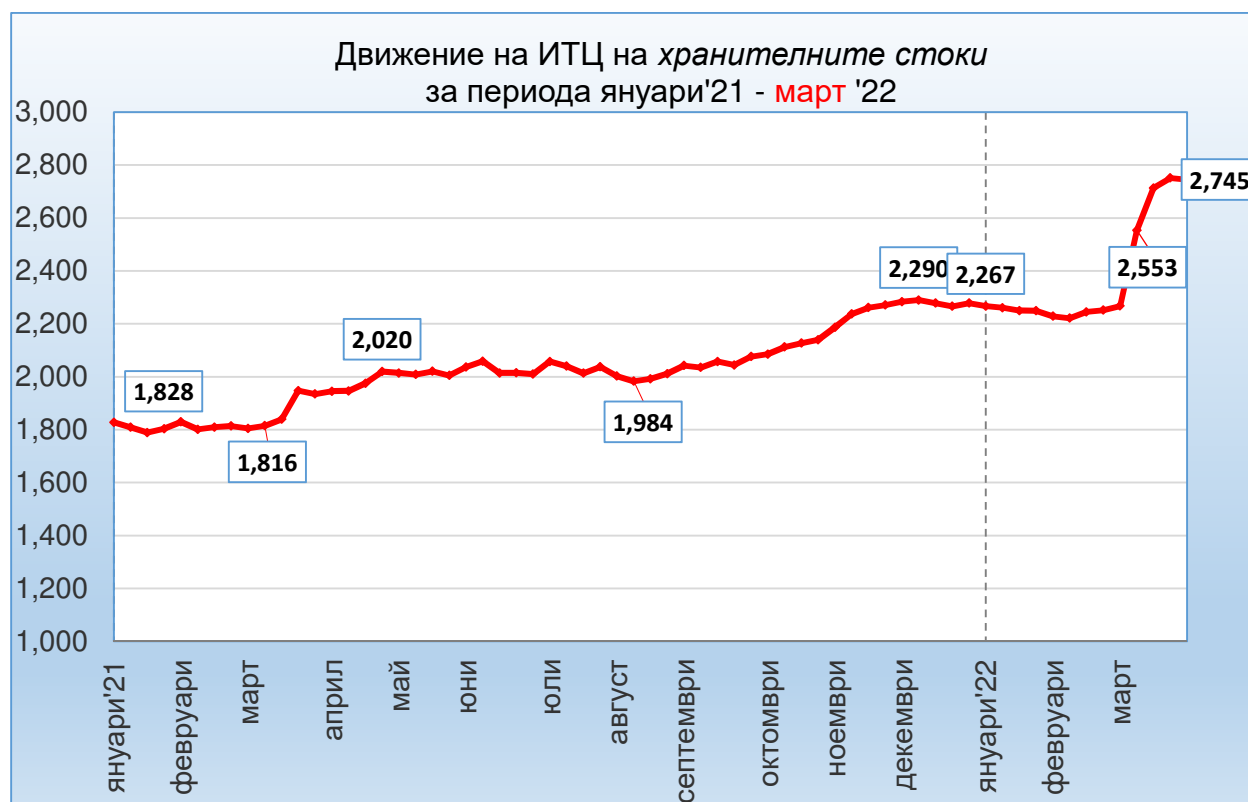
След известно стабилизиран на кривата на **Индекса на тържищните цени** през януари, през февруари и март кривата отново тръгва нагоре и стойностите остават значително над нивата от същия период на миналите години.

През месеца на **международния пазар** се наблюдава значителен ръст на цените на растителните масла и мазнини, млечните продукти и захарта . Цените на месата и зърнените храни също бележат ръст.

Хранителни стоки

Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на хранителните стоки

Конструираният от Комисията групов Индекс на тържищните цени на хранителните стоки илюстрира общото относително изменение на цените на едро на хранителните стоки, които влизат в неговия състав¹.

фигура 1 ИТЦ на хранителните стоки за периода януари 2021 г. – март 2022 г.

В началото на месец март ИТЦ на хранителните стоки стартира от ниво 2,553 пункта. През следващите седмици стойностите се повишават.. През последната седмица на март кривата е на ниво от 2,745 пункта.

Покачването на цените на основни стоки като олио, захар, брашно и варива през месеца се отрази върху движението на индекса. В сравнение със същия период на миналата година средно месечните стойности на този индекс са с 25% по-високи. *фигура 1*

¹ Този индекс отразява цените на следните стоки: захар, фасул, ориз, леща, брашно и олио

ИТЦ на хранителните стоки достига през втората седмица на декември 2021 г. най-високите си стойности за последните 15 години. Устойчивият ръст на цената на олиото, рязкото поскъпване на захарта, както и пълзящото увеличение на цените на брашното и някои от варивата са основните фактори, които рефлектираха върху покачването на индекса на хранителните стоки през последните месеци на 2021 г.

Високи стойности на ИТЦ на хранителните стоки имаше през лятото на 2008 г. (2,048 пункта), когато се наблюдаваше скок на цените на повечето основни хранителни стоки. Пикови нива бяха регистрирани също в края на 2011 г. и през 2012 г. *фигура 2*

фигура 2 ИТЦ на хранителните стоки за периода януари 2006 г. – март 2022 г.

- **Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на млечните произведения**

Движението на кривата на Индекса на Тържищните Цени на млечните произведения се обуславя от движението на цените на стоките, които влизат в неговата структура².

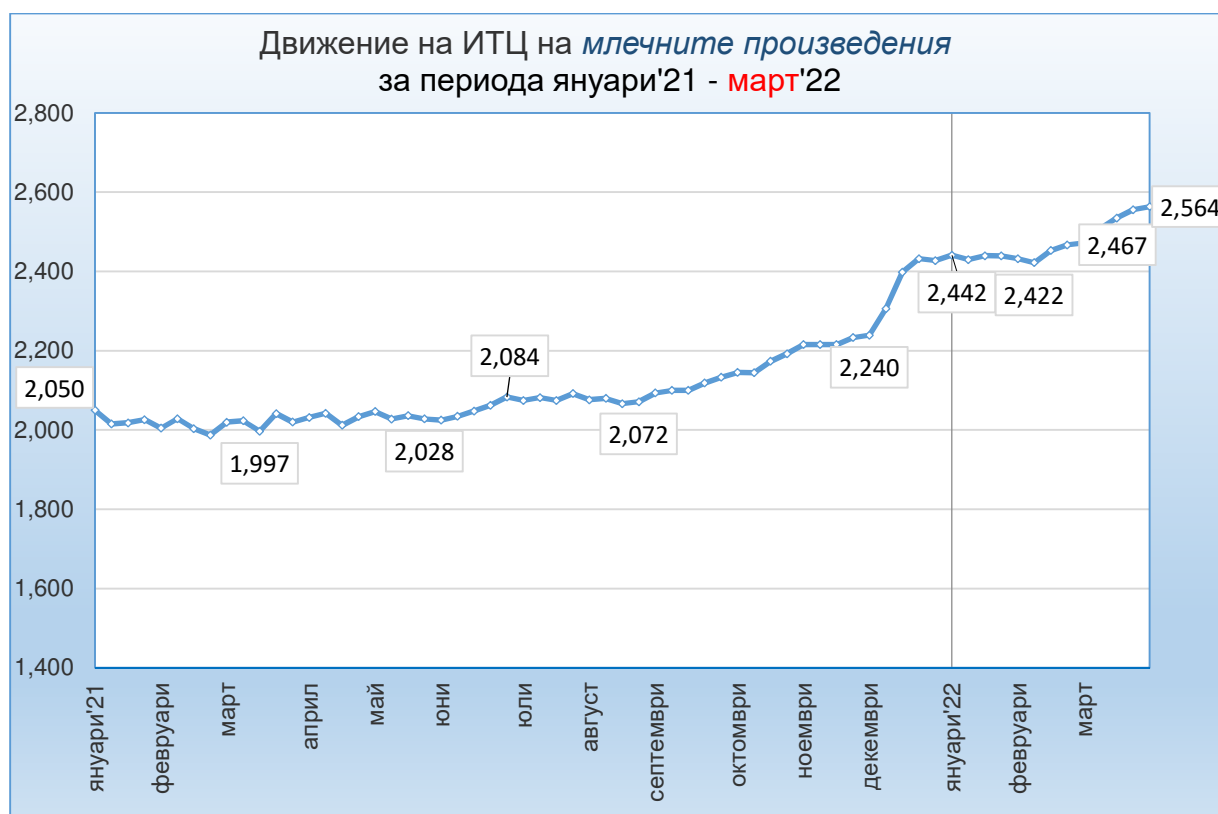
В началото на месеца стойностите стартират от ниво 2,467 пункта. В резултат на трайния възходящ тренд на цените на млечните произведения през втората

² Стоките, които влизат в структурата на този индекс са сирене – краве и овче, кашкавал "Витоша" и краве масло

половина на миналата година, тази стойност е най-високата за периода, в който Комисията конструира и наблюдава индекса на млечните произведения.

През следващата седмица индексът запазва стабилен характер, след което кривата приема възходящ тренд. През последната седмица на март стойностите са 2,564 пункта. Спрямо същия месец на миналата година средномесечните стойности на този индекс са се увеличили 28%. *фигура 3*

Ретроспекцията на движението на индекса на млечните произведения показва, че рязък скок на цените на млечните произведения, особено на кравето масло, имаше през втората половина на 2017 г., а в резултат на устойчивия възходящ тренд на кривата през 2020 година стойностите, достигнати през последната седмица на същата година са нов пик. *фигура 4*

фигура 3 ИТЦ на млечните произведения за периода януари 2021 г. – март 2022 г.

фигура 4 ИТЦ на млечните произведения за периода януари 2006 г. – март 2022 г.

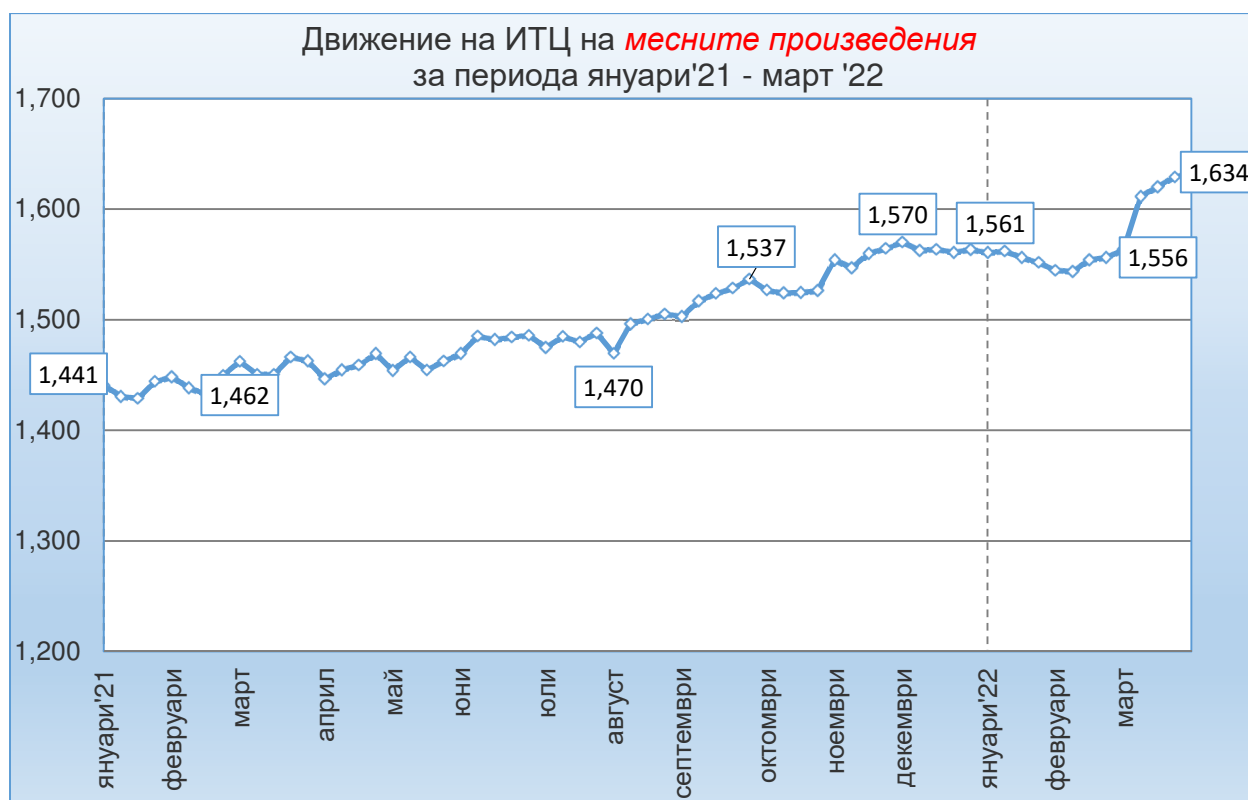
- **Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на месните произведения**

ИТЦ на месото, месните произведения и рибата³ е относителен измерител на общото състояние на пазара на едро на този вид хранителни стоки. С най-голямо тегло в тази група е цената на пилешкото месо.

В началото на месец март ИТЦ на месото стартира от ниво 1,556 пункта. През следващите седмици стойностите са около това ниво и в края на месеца кривата стъпва на 1,634 пункта. Запазването на стабилни стойности на индекса се дължи на задържането на цените на месата и месните произведения около нивата от последните два месеца на миналата година. *фигура 5*

В сравнение със същия месец на предходната година, стойностите са с около 9% по-високи. Максимални стойности през последните години ИТЦ на месата и месните произведения бяха отчетети и през м. октомври 2020 г – 1.472 пункта. С покачването на стойностите през месец юни 2021 г., кривата достигна нов пик от 1.486 пункта. В резултат на плавното и устойчиво покачване на индекса през последните месеци, през март 2022 година той достига най-високи нива за периода, в който Комисията конструира и наблюдава този индекс. *фигура 6*

³ В структурата на индекса влизат стоките: пиле, колбаси малотрайни и шпеков салам; кренвирши; кайма и риба (скуприя).

фигура 5 ИТЦ на месните произведения за периода януари 2021 г. март 2022 г.

фигура 6 ИТЦ на месните произведения за периода януари 2006 г. март 2022 г.

- **Сравнителен анализ на цените на хранителните стоки на месечна и годишна база**

Тенденциите при движението на цените на едро на хранителните стоки през м. март, спрямо м. февруари са преобладаващо възходящи. При цената на олиото се отчетен ръст от 34% на месечна база. Цените на останалите стоки от тази група поскъпват спрямо предходния месец с 3 -14%.

При цените на млечните произведения през месец март се наблюдава поскъпване, което е в диапазона 2-14%. Цените на сиренето и млеката са с 2-6% по-високи спрямо предходния месец. Поскъпването на кашкавала и маслото е 3-4%.

При цените на месото и месните произведения през м. март в сравнение с февруари се наблюдават разнопосочни тенденции, като колебанията са в диапазон $\pm 1-4\%$. Анализът на месечна база показва намаление на стойностите на свинското месо с -3% и трайния салам с -1%.и повишение на рибите в интервал от 6 -7%.

Поскъпване на месечна база от 3% е отчетено при вафлите и бисквитите.

Таблица 1.Промяна на цените на хранителните стоки март 2022 г. на месечна и годишна база*⁴

СТОКА	февруари '22	март'22			март '21		
	цена	цена	промяна в %	промяна в лв.	цена	промяна в %	промяна в лв.
ЗАХАР	1,66	1,76	6,0	0,10	1,34	31,3	0,42
ФАСУЛ	3,74	3,90	4,3	0,16	3,73	4,6	0,17
ОРИЗ	2,32	2,38	2,6	0,06	2,24	6,2	0,14
ЛЕЩА	3,16	3,36	6,3	0,20	2,37	41,8	0,99
БРАШНО	1,20	1,28	6,7	0,08	0,98	30,6	0,30
ОЛИО	3,45	4,64	34,5	1,19	2,80	65,7	1,84
ЯЙЦА	0,21	0,24	14,3	0,03	0,19	26,3	0,05
КАШКАВАЛ	13,45	14,03	4,3	0,58	11,27	24,5	2,76
СИРЕНЕ	8,44	8,65	2,5	0,21	7,04	22,9	1,61
МАСЛО	2,24	2,30	2,7	0,06	1,92	19,8	0,38
КИСЕЛО МЛЯКО 3% и над 3%	1,00	1,04	4,0	0,04	0,86	20,9	0,18
ПРЯСНО МЛЯКО 3%	1,89	2,00	5,8	0,11	1,66	20,5	0,34
БИСКВИТИ	1,68	1,73	3,0	0,05	1,47	17,7	0,26
ВАОФЛИ	3,30	3,41	3,3	0,11	3,10	10,0	0,31
СКУМРИЯ	4,95	5,26	6,3	0,31	4,90	7,3	0,36
КОПЪРКА	2,40	2,41	0,4	0,01	2,00	20,5	0,41
ХЕК	5,29	5,65	6,8	0,36	4,96	13,9	0,69
СВИНСКО месо	9,48	9,20	-3,0	-0,28	9,12	0,9	0,08
ИЛЕ	4,39	5,01	14,1	0,62	3,93	27,5	1,08
ПИЛЕШКИ бут	3,39	3,95	16,5	0,56	3,02	30,8	0,93
ПИЛЕШКИ гърди	7,57	9,05	19,6	1,48	6,73	34,5	2,32
КРЕНВИРШИ	5,79	5,95	2,8	0,16	5,88	1,2	0,07
КРЕНВИРШИ пилешки	3,91	4,00	2,3	0,09	3,86	3,6	0,14
КОЛБАСИ малотрайни	5,05	5,09	0,8	0,04	5,08	0,2	0,01
ТРАЕН салам	10,67	10,60	-0,7	-0,07	8,68	22,1	1,92
КАЙМА	6,27	6,60	5,3	0,33	5,72	15,4	0,88

фигура 7 Промяна на цените на хранителните стоки през м. март 2022 г. на месечна база

фигура 8 Промяна на цените на хранителните стоки през м. март 2022 г. на годишна база

Спрямо същия месец на миналата година при цените на едро на хранителните стоки се наблюдават изцяло възходящи тенденции.

В резултат на устойчивото поскъпване на олиото през 2020 г., покачване на цената му и през 2021 година и последващото плавно покачване на стойностите, е отчетен ръст на годишна база от 66%. Цената на олиото, отчетена през месец март е най-високата за периода, през който Комисията осъществява наблюдения на пазара.

Поскъпването на годишна база на брашното, захарта, лещата и яйцата е в диапазона 26-42%. Цените на фасула и ориза са с около 5 - 6% по-високи.

При цените на млечните произведения също се наблюдава поскъпване, което е 24% на кашкавала, на сиренето 23%, на маслото и 20% на млеката. Регистрираните през март цени на кашкавала и сиренето са пикови за последните 20 години. **Error! Reference source not found.**

Наблюденията на цените на месото и месните произведения на годишна база показват преобладаващо възходящи тенденции, като поскъпване в диапазон от 27-34% е отчетено при пилето и пилешките разфасовки, 15% при каймата, а трайният салам поскъпва с 22%. Наблюденията на цените на рибата на годишна база показват поскъпване от 7-21%.

При цените на захарните изделия се наблюдава ръст от 10-18%.

• **Сравнителен анализ на цените на хранителните стоки през март 2018 / 2022 г.**

Март	ЗАХАР	ФАСУЛ	ОРИЗ	БРАШНО	ОЛИО	ЯЙЦА	КАШКАВАЛ	СИРЕНЕ	МАСЛО	СКУМРИЯ	СВИНСКО месо	ПИЛЕ	КАЙМА
2018	1,15	3,26	1,95	0,78	1,96	0,21	10,40	5,89	2,18	3,87	6,43	3,82	4,82
2019	1,17	3,32	1,87	0,83	1,92	0,19	9,90	5,70	2,17	3,75	6,96	3,75	4,53
2020	1,31	3,52	1,98	0,91	2,13	0,19	10,44	6,52	2,05	4,09	9,31	3,93	5,87
2021	1,34	3,73	2,24	0,98	2,80	0,19	11,27	7,04	1,92	4,94	9,12	3,93	5,72
2022	1,76	3,90	2,38	1,28	4,64	0,24	14,03	8,65	2,30	5,26	9,20	5,01	6,60

• Таблица 2 Цени на едро на хранителните стоки през м. март за периода 2018/2022 г.

Ретроспективният анализ на движението на цените през месец март в периода 2018 – 2022 г. показва, че през тази година цените на голяма част от хранителните продукти са най-високи за периода.

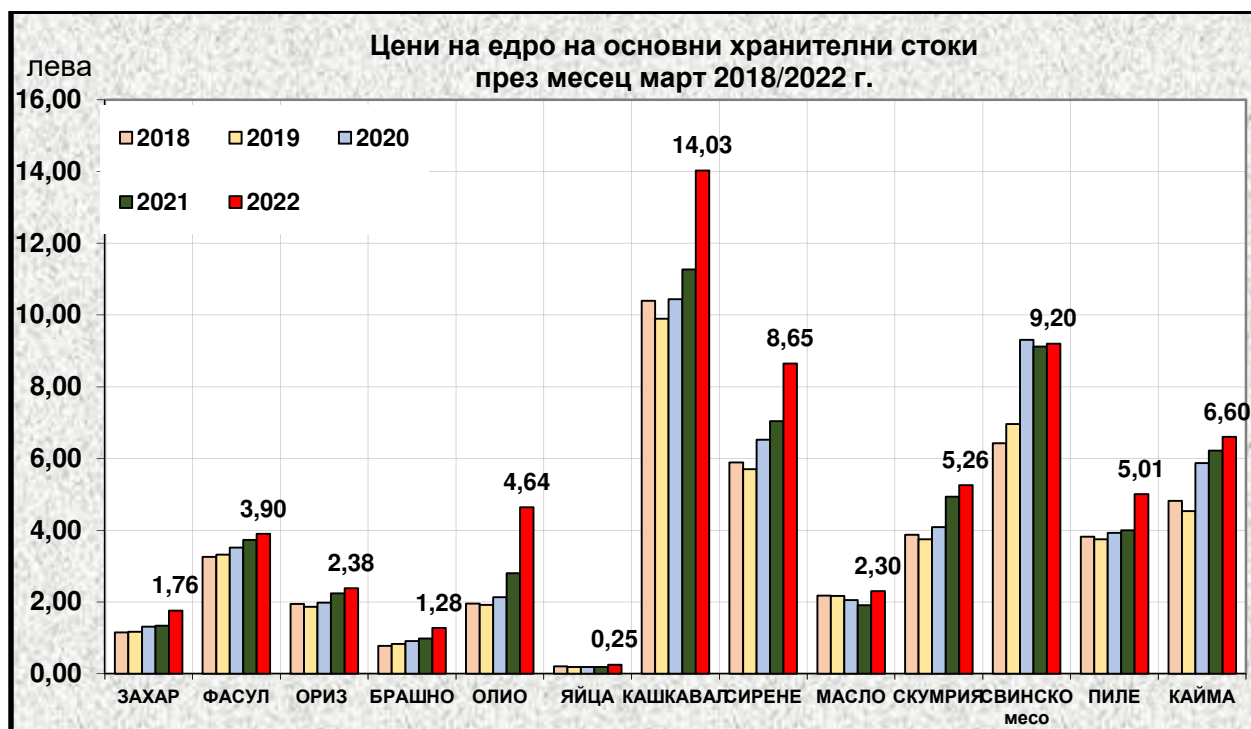
Цените на захарта, брашното, олиото и ориза през месец март тази година са на най-високите нива за анализирувания период.

Цената на фасула също е по-висока от периода 2018 – 2021 г. През м. март 2022 г. е регистрирана най-високата му стойност за анализирувания период.

Цената на яйцата през годините на разглеждания период е стабилна и се движи около 19 - 24 ст./бр.

Също най-високи стойности през тази година са отчетени при кашкавала и сиренето (които отново са пикови за последните години). Цената на маслото е по-висока от същия месец на миналата година, доближава се до стойностите от периода 2020 г. и е значително по-висока от месец март през 2018 – 2021 г.

Аналогични са изводите от наблюденията на цените на месата и месните произведения с достигнати максимални стойности през март тази година в сравнение със същия месец на анализирувания период при пилето, каймата и рибата. Цената на свинското месо се доближава до нивата от 2020 г., но е по-висока от периода 2018 – 2021 г.. *Таблица 2, фигура 9*

фигура 9 Цени на едро на хранителните стоки през м. март 2018/2022 г.

Таблица 3 Стойност на потребителската кошница през м.март за периода 2018/2022 г.

март	хранителни стоки	плодове и зеленчуци	общо
2018 г.	46	22	<u>68</u>
2019 г.	47	26	<u>73</u>
2020 г.	52	25	<u>77</u>
2021 г.	56	24	<u>80</u>
2022 г.	65	30	<u>95</u>

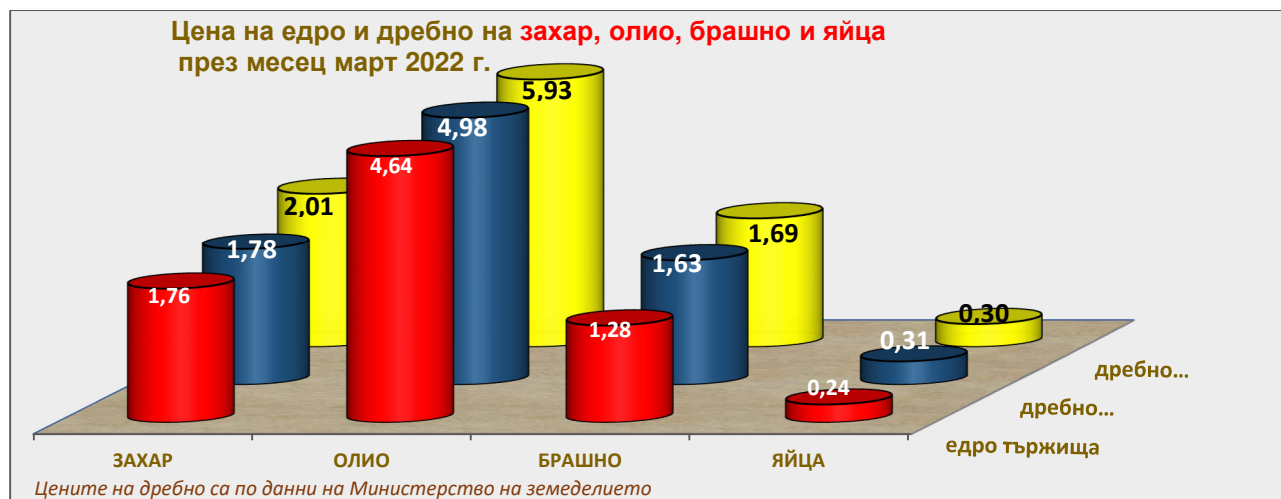
Анализът на стойността за единица продукт на 13 хранителни стоки, включени в потребителската кошница показва, че през месец март 2022 г. сумата е 65 лв., като нарастването на тази стойност спрямо предходната година е от 16%. Тази стойност е най-високата спрямо същия месец за периода 2018 – 2022 г.

- **Сравнителен анализ на цените на едро и на дребно през месец март**

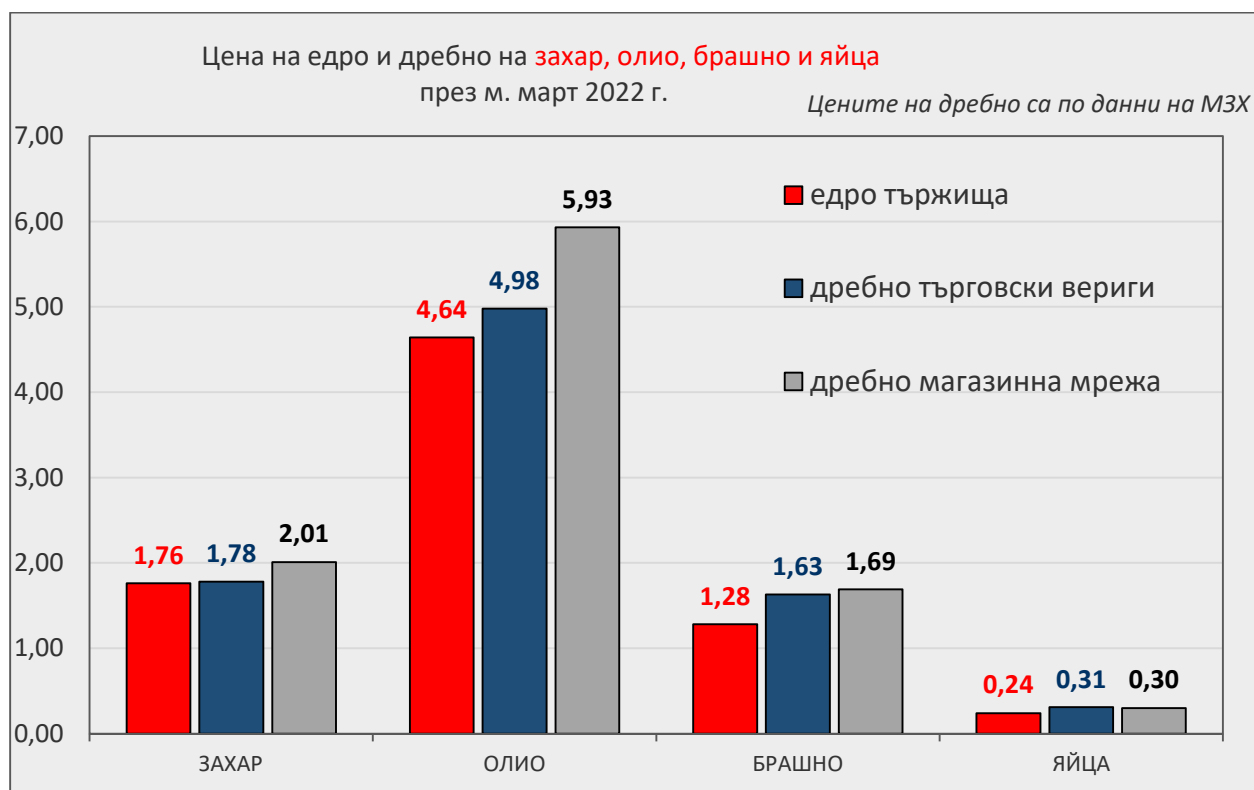
Наблюдението на цените на дребно на основните хранителни продукти: захар, олио, брашно и яйца показва, че през м. март надценките на цените на дребно, в големите търговски вериги спрямо цените на едро са в широкия диапазон 1 – 29%, като надценката, отчетена при яйцата е 29%, и 27% при брашното и 7% съответно при олиото. Цената на дребно на захарта в търговските вериги е само с 1% по-висока. В магазинната мрежа най-голямата надценка от 32% е при брашното, 14-28% е надценката при захарта и олиото, а при яйцата тя е 25%.

Таблица 4 Цени на едро и на дребно на захар, олио, брашно и яйца през м. март 2022 г. ^{*5}

СТОКА	цени на едро на тържищата	цени на дребно в търговските вериги	надценка в %	надценка в лв.	цени на дребно в магазинната мрежа	надценка в %	надценка в лв.
ЗАХАР	1,76	1,78	1	0,02	2,01	14	0,25
ОЛИО	4,64	4,98	7	0,34	5,93	28	1,29
БРАШНО	1,28	1,63	27	0,35	1,69	32	0,41
ЯЙЦА	0,24	0,31	29	0,07	0,30	25	0,06

Степенуваната скала в 4 степени визуализира градацията в големината на надценките

фигура 10 Цени на едро и дребно на захар, олио, брашно и яйца през м. март 2022 г.

- Анализ на цените на хранителни стоки по региони**

Анализът на цените на едро на основните хранителни стоки: брашно, захар и олио по региони показва, че маржът на цените в различните области от средната за страната цена е в диапазона $\pm 15 - 25\%$. Таблица 5, фигура 11

Средната за страната през месец март 2022 г. цена на захарта е 1.76 лв./кг. Най-висока стойност е отчетена в тържищата в област Смолян – 2.00 лв./кг, а най-ниската средна за месеца е била цената в област Варна – 1.55 лв./кг. На по-висока

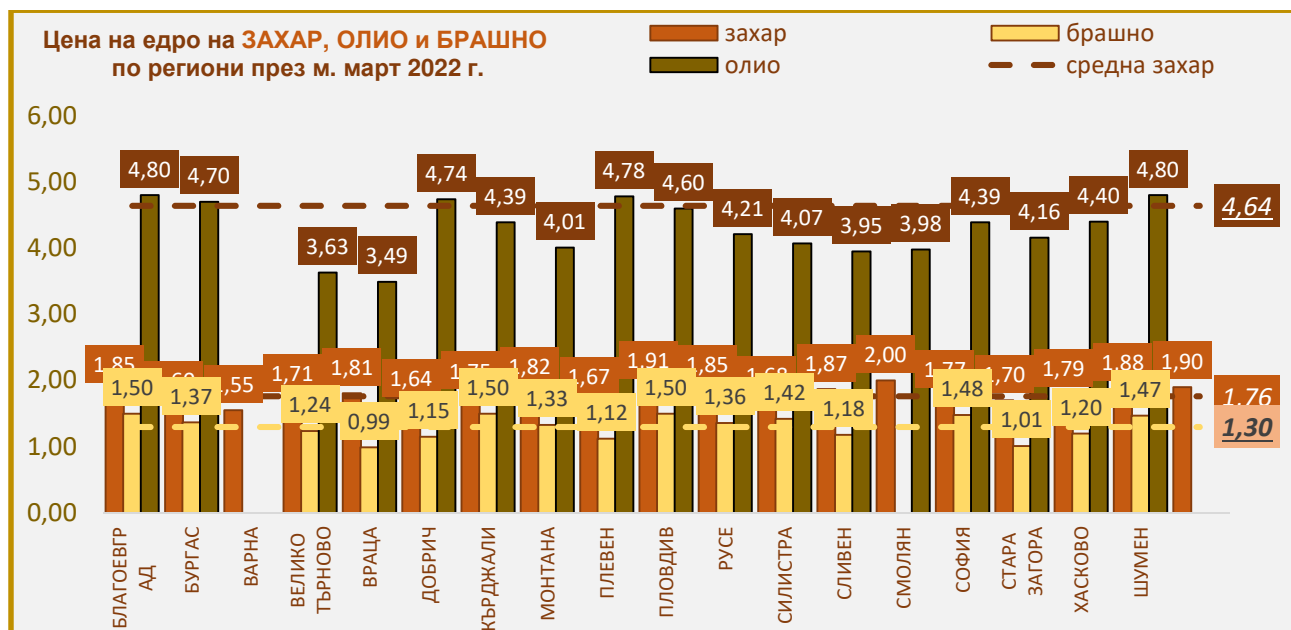
от средната за страната цена захарта се е търгувала в 51% от тържищата, в четири от областите цената е на нивата на средната за страната, а отклоненията в цените в различните региони са 19%.

При средна за страната цена на олиото 4,64 лв./л, най-високи стойности са отчетени в област Ямбол – 5.00 лв./л, а минималната средна за месеца цена е била в Великотърновска област – 3.63 лв./л. Отклоненията в цените в различните региони са 25%. В 61% от тържищата олиото се е търгувало над средната за страната цена.

На най-висока средна цена брашното се е търгувало през март в Пловдивска и Благоевградска област - 1.50 лв./кг, най-ниската стойност е била в област Враца - 0.99 лв./кг. Средно месечната цена на брашното за страната е 1,30 лв./кг. В 51% от областите брашното се е търгувало на цена, по-висока от средната за страната, в девет от тържищата цената е била близка и около нивото на средната.

Таблица 5 Цени на едро на захар, брашно и олио по области през месец март 2022 г. *⁶

ОБЛАСТ	ЗАХАР	средна захар	изменение спрямо средната	БРАШНО	средна брашно	изменение спрямо средната	ОЛИО	средна олио	изменение спрямо средната
БЛАГОЕВГРАД	1,85	1,76	5	1,50	1,30	15	4,80	4,64	3
БУРГАС	1,60	1,76	-9	1,37	1,30	5	4,70	4,64	1
ВАРНА	1,55	1,76	-12		1,30			4,64	
ВЕЛИКО ТЪРНОВО	1,71	1,76	-3	1,24	1,30	-5	3,63	4,64	-22
ВРАЦА	1,81	1,76	3	0,99	1,30	-24	3,49	4,64	-25
ДОБРИЧ	1,64	1,76	-7	1,15	1,30	-12	4,74	4,64	2
КЪРДЖАЛИ	1,75	1,76	-1	1,50	1,30	15	4,39	4,64	-5
МОНТАНА	1,82	1,76	3	1,33	1,30	2	4,01	4,64	-14
ПЛЕВЕН	1,67	1,76	-5	1,12	1,30	-14	4,78	4,64	3
ПЛОВДИВ	1,91	1,76	9	1,50	1,30	15	4,60	4,64	-1
РУСЕ	1,85	1,76	5	1,36	1,30	5	4,21	4,64	-9
СИЛИСТРА	1,68	1,76	-5	1,42	1,30	9	4,07	4,64	-12
СЛИВЕН	1,87	1,76	6	1,18	1,30	-9	3,95	4,64	-15
СМОЛЯН	2,00	1,76	14		1,30		3,98	4,64	-14
СОФИЯ	1,77	1,76	1	1,48	1,30	14	4,39	4,64	-5
СТАРА ЗАГОРА	1,70	1,76	-3	1,01	1,30	-22	4,16	4,64	-10
ХАСКОВО	1,79	1,76	2	1,20	1,30	-8	4,40	4,64	-5
ШУМЕН	1,88	1,76	7	1,47	1,30	13	4,80	4,64	3
ЯМБОЛ	1,90	1,76	8	1,41	1,30	8	5,00	4,64	8

фигура 11 Цени на едро на захар, олио и брашно през м. март 2022 г. по области

- Анализ на цените на млечни продукти по региони**

Таблица 6 Цени на едро на кашкавал, сирене и масло по области през месец март 2022 г.

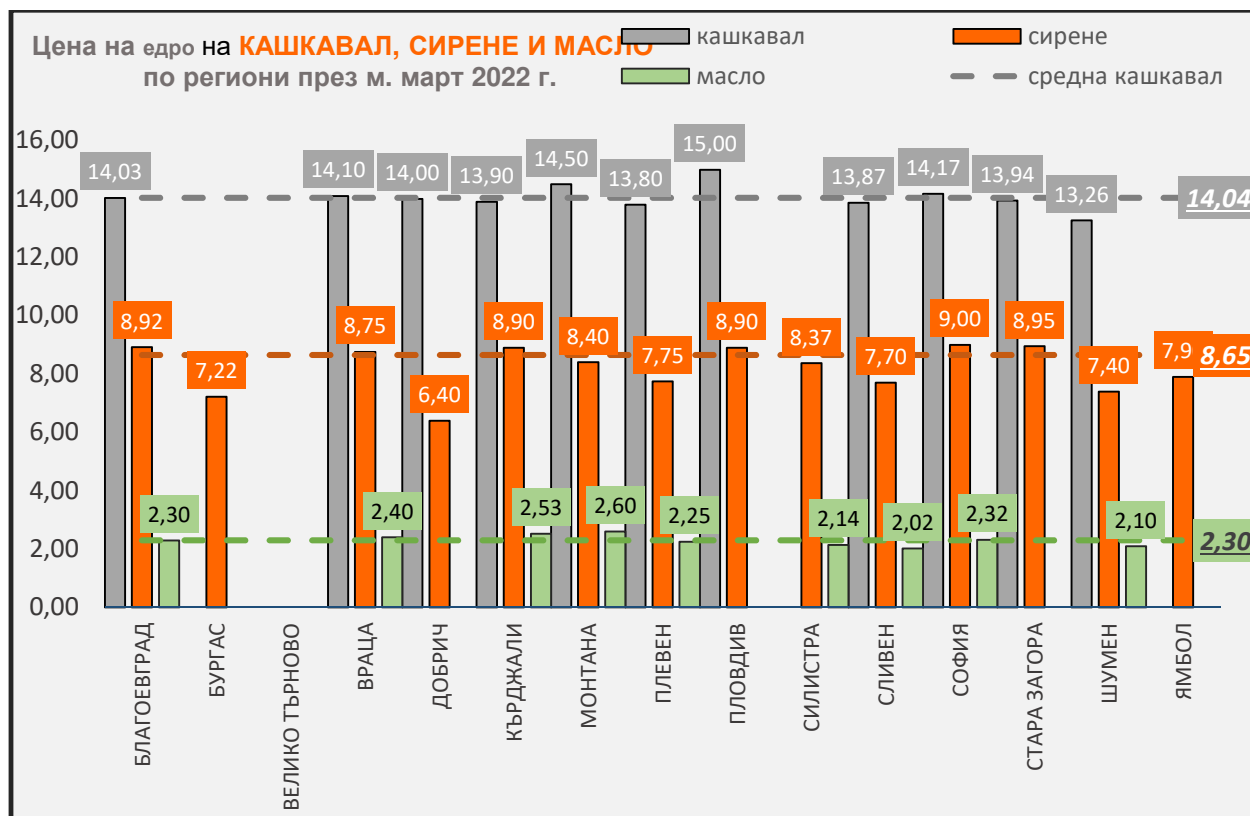
ОБЛАСТ	КАШКАВАЛ	средна кашкавал	изменение спрямо средната	СИРЕНЕ	средна сирене	изменение спрямо средната	МАСЛО	средна масло	изменение спрямо средната
БЛАГОВЕГРАД	14,03	14,03	0	8,92	8,65	3	2,30	2,30	0
БУРГАС		14,03		7,22	8,65	-17		2,30	
ВЕЛИКО ТЪРНОВО		14,03			8,65			2,30	
ВРАЦА	14,10	14,03	0	8,75	8,65	1	2,40	2,30	4
ДОБРИЧ	14,00	14,03	0	6,40	8,65	-26		2,30	
КЪРДЖАЛИ	13,90	14,03	-1	8,90	8,65	3	2,53	2,30	10
МОНТАНА	14,50	14,03	3	8,40	8,65	-3	2,60	2,30	13
ПЛЕВЕН	13,80	14,03	-2	7,75	8,65	-10	2,25	2,30	-2
ПЛОВДИВ	15,00	14,03	7	8,90	8,65	3		2,30	
СИЛИСТРА		14,03		8,37	8,65	-3	2,14	2,30	-7
СЛИВЕН	13,87	14,03	-1	7,70	8,65	-11	2,02	2,30	-12
СОФИЯ	14,17	14,03	1	9,00	8,65	4	2,32	2,30	1
СТАРА ЗАГОРА	13,94	14,03	-1	8,95	8,65	3		2,30	
ШУМЕН	13,26	14,03	-6	7,40	8,65	-14	2,10	2,30	
ЯМБОЛ		14,03		7,90	8,65	-9		2,30	

Анализът на цените на едро на млечните продукти кашкавал, сирене и масло по региони показва, че отклоненията в цените в различните области от средната за страната цена са в диапазона 10 -26%, като тези отклонения са значителни при кравето сирене.

Средната за страната през месец март 2022 г. цена на кашкавала е 14,03 лв./кг. Най-висока стойност е отчетена в тържищата в област Пловдив – 15 лв./кг, а най-ниската средна за месеца е била цената в област Шумен – 13,26 лв./кг. В 50% от областите, в които има данни за продажби тя е била по-висока от средната, а отклоненията в цените в различните региони са 8%.

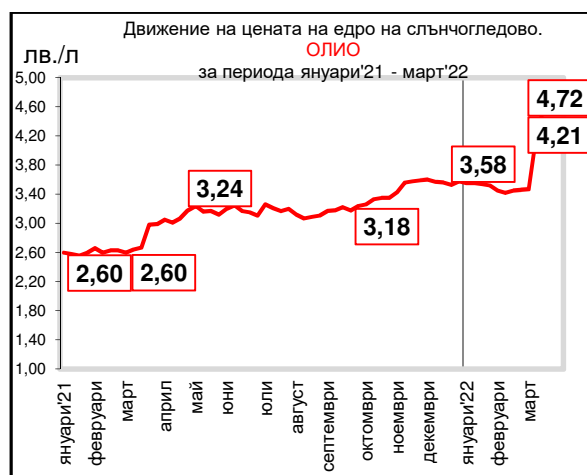
При средна за страната цена на сиренето 8,65 лв./кг, най-високи стойности са отчетени в област София – 9,00 лв./кг, а минималната средна за месеца цена е била в област Добрич – 6,40 лв./кг. В 50% от областите сиренето се е търгувало на цена, по-висока от средната за страната. Отклоненията в цените в различните региони спрямо средната цена са от 3 - 26%. Този марж в цените при сиренето се дължат на различното качество и различните фирми производителки, които търгуват на съответните тържища.

При средна за страната за месец март цена на маслото 2,30 лв./бр., най-високи стойности са отчетени в област Монтана – 2,60 лв./бр., а минималната средна за месеца цена е била в област Сливен – 2,02 лв. В 30% от областите маслото се е търгувало на цена, по-висока от средната за страната. Отклоненията в цените в различните региони са 13%.

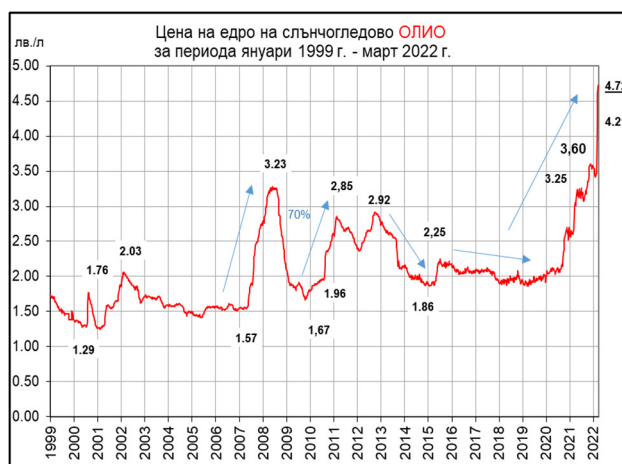

фигура 12 Цени на едро на кашкавал, сирене и масло през м. март 2022 г. по области

Диаграми на движението на цените на основни хранителни стоки, млечни продукти, меса и месни произведения и риби

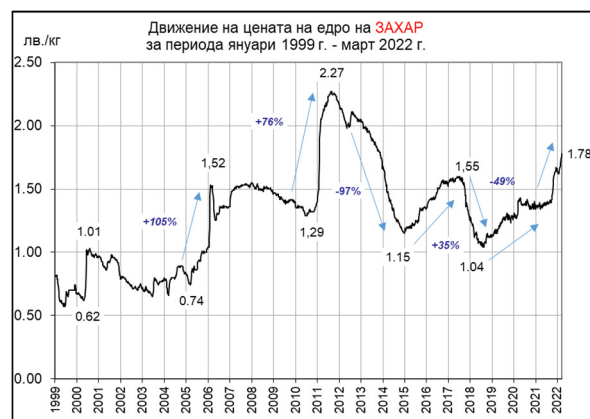
фигура 13

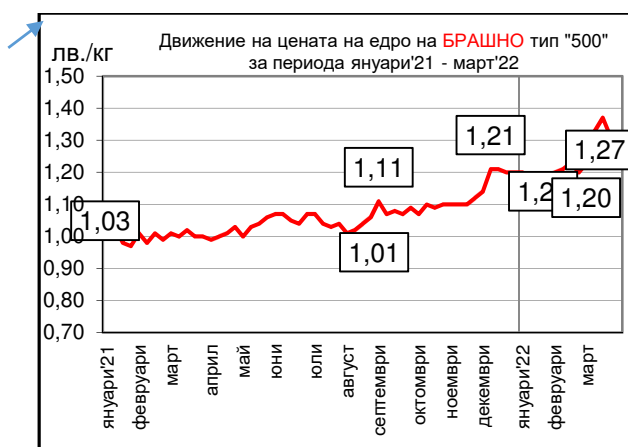
фигура 14

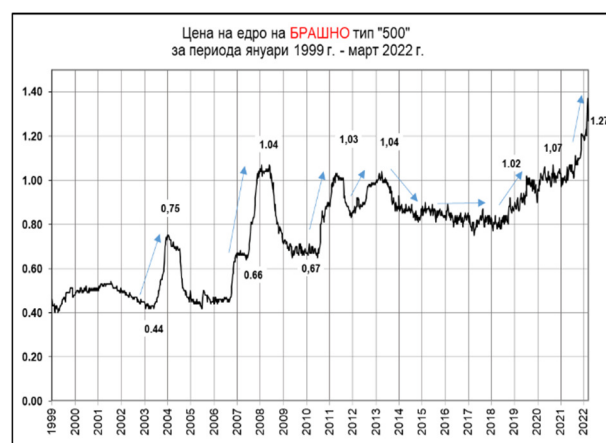
фигура 15

фигура 16

фигура 17

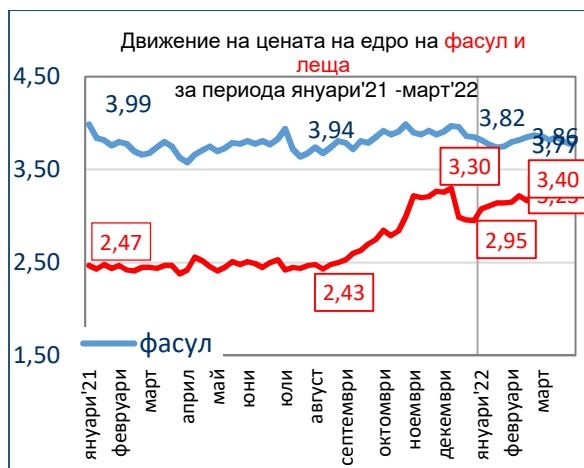
фигура 18

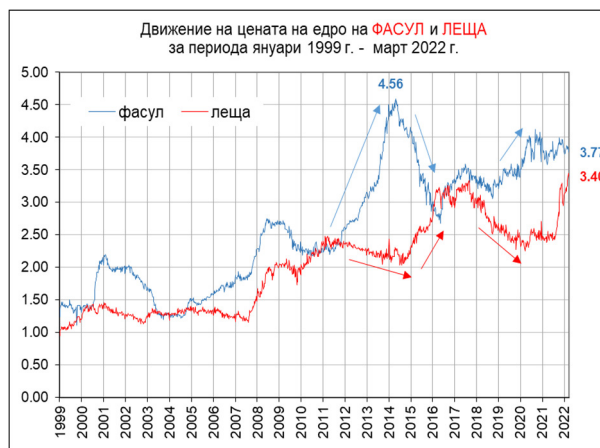
фигура 17

фигура 18

фигура 19

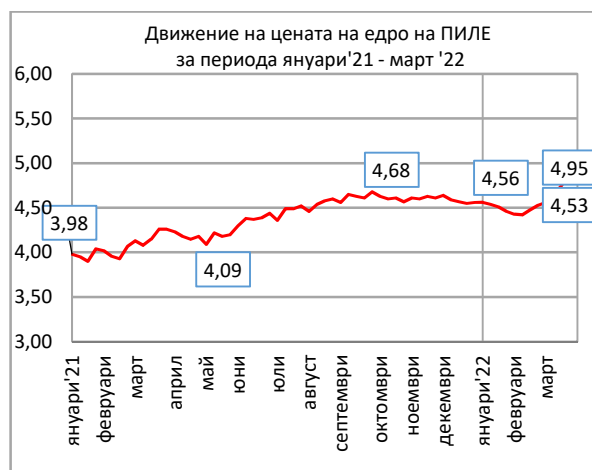
фигура 20

фигура 21

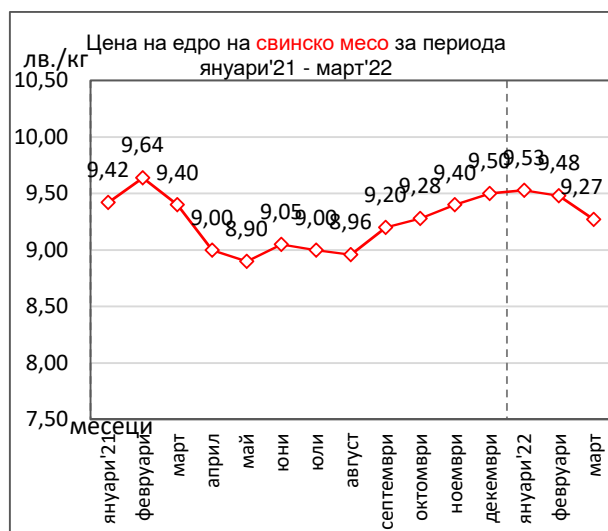
фигура 22

фигура 23

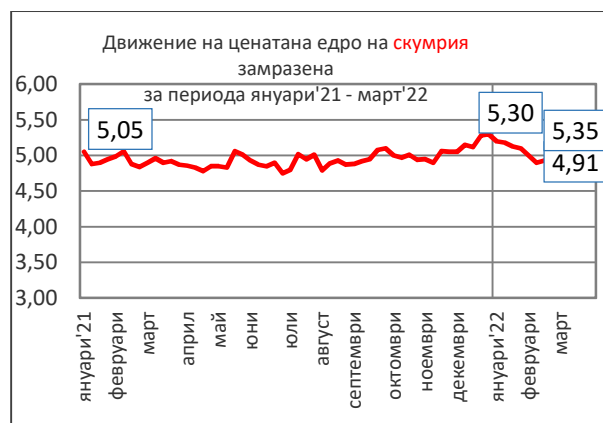
фигура 24

фигура 25

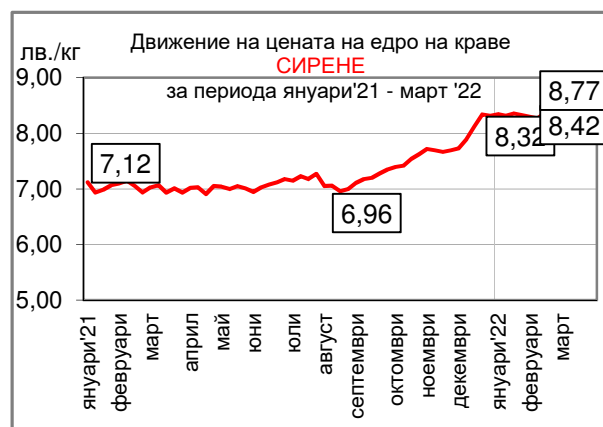
фигура 26

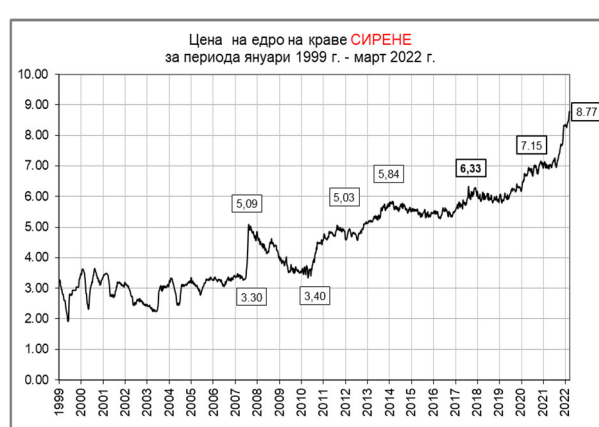
фигура 27

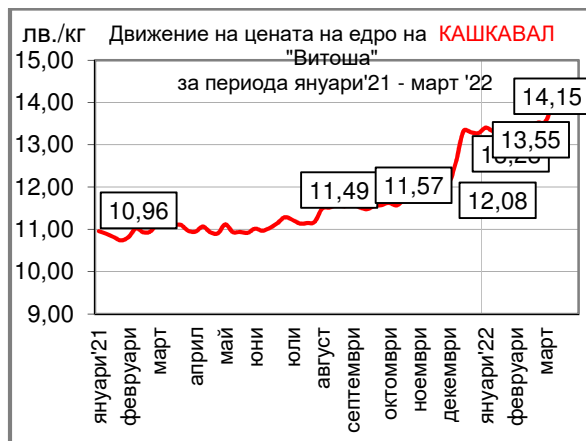
фигура 28

фигура 29

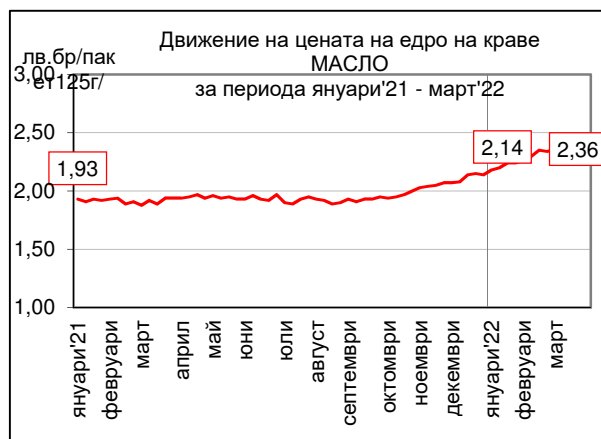
фигура 30

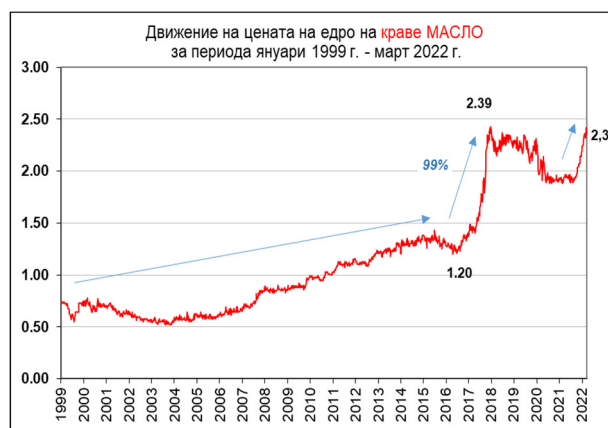
фигура 31

фигура 32

фигура 33

фигура 34

Плодове и зеленчуци

От късните есенни до ранните пролетни месеци относителният дял на българските плодове и зеленчуци на пазара е изключително нисък, но през пролетните и летните месеци количествата българска продукция се увеличават.

Наблюденията върху пазара на зеленчуците и плодовете през м. март показват, че относителният дял на предлаганите количества българската продукция на голяма част от стоките от тази група е по-малък от дела на продажбите от внос. Мониторингът на пазара на зеленчуци през месеца показва значителен превес на вносната продукция. Силно изразен е този превес при продажбите на домати (87%), картофи (82%), краставици (71%), лук (86%). Делът на българския чесън е по-голям от този от внос (71%:29%), а на българското зеле (43%:57%).

Наблюденията на пазара на плодове през март показват, че относителният дял на българската продукция е по-малък, тъй като зимата е сезон, през който преобладават цитрусовите плодове и бананите. Българското производство и предлагане на круши заема едва 15% от общо предлаганите на пазара количества. Търгуваните български ябълки през март са 41% от общите продажби. *фигура*

фигура 37 Относителен дял на продажбите на зеленчуци през март 2022 г

- Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на плодовете и зеленчуците**

Движението на кривата на ИТЦ⁷ на плодовете и зеленчуците следва характерните за тези продукти сезонни тенденции. Максималните зимни стойности се наблюдават обикновено в периода януари – февруари, а през последните години и през април. Минималните летни стойности, в зависимост от конкретните метеорологични стойности се регистрират през юли - август.

През първата седмица на март този индекс стартира от ниво 1.892 пункта. През следващите седмици кривата придобива стръмна възходяща тенденции, което се дължи на факта, че цените на зеленчуците продължават да се почакват и през втория месец на настоящата годна.

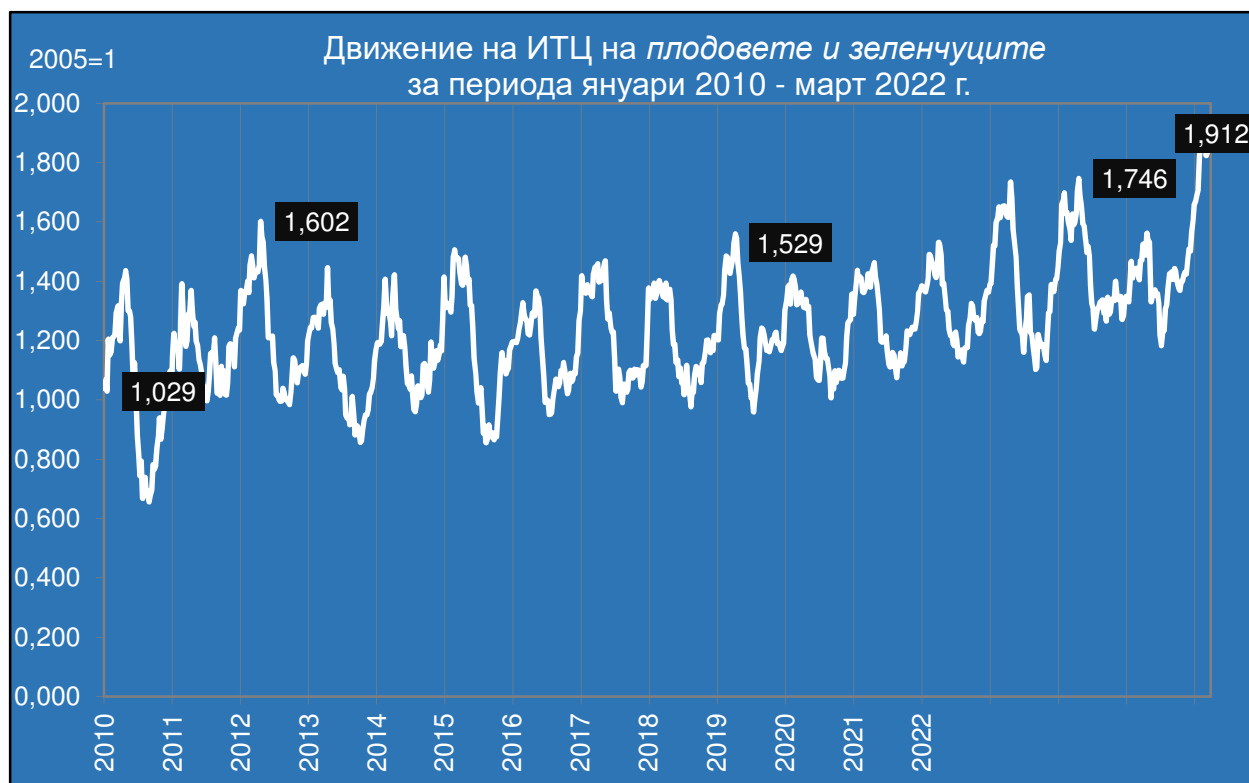
В края на месеца кривата стъпва на ниво от 1.912 пункта.

⁷ В състава на този индекс са включени следните стоки: ябълки български и ябълки от внос, картофи български и от внос, лук зрял, чесън зрял, домати оранжерийни и домати от внос, краставици оранжерийни и от внос, пипер зелен, зеле, банани, портокали и лимони

В сравнение с предходния месец стойностите са с 12% по-високи. Средно месечните стойности на този индекс са с 30% над стойностите от същия месец на предходната година. Върху движението на индекса през месеца рефлектира продължаващото поскъпване на по-голяма част от зеленчуците, към което се допълва лекото поскъпване на някои от цитрусовите плодове. През месец март 2022 г. са достигнати пикови стойности за последните 10 години.

фигура 38 ИТЦ на плодовете и зеленчуците за периода януари 2021 г. –март 2022 г.

фигура 39 ИТЦ на плодовете и зеленчуците за периода януари 2006 г. – март 2022 г

- **Сравнителен анализ на цените на плодовете и зеленчуците на месечна и годишна база**

През месец март се наблюдава възходяща тенденция при цените на голяма част от зеленчуците, както и на цените на част от плодовете.

Цените на българските домати, поскъпват спрямо предходния месец с 20%, а при цените на краставиците е отчетен спад на месечна база е 12-13%. Значителен ръст е регистриран и на цената на зелето (14%). Морковите и червения пипер се търгуват този месец на цени с 8 -11% по-високи, а цените на лука и чесъна са с 1-3% по-високи спрямо месец февруари. През март е отчетен ръст и на цената на картофите от 5%.

При плодовете се наблюдава поскъпване на портокалите и лимоните с 1 -2% и на а ябълките с 2%. Бананите и мандарините поскъпват спрямо предходния месец с 5-7%.

На годишна база отклоненията на цените на стоките в тази група са с ясно изразени положителни трендове при почти всички плодове и зеленчуци.

Поскъпването на зеленчуците на годишна база е значително и е в интервала 15–61%. Най-голям ръст спрямо същия месец на предходната година е

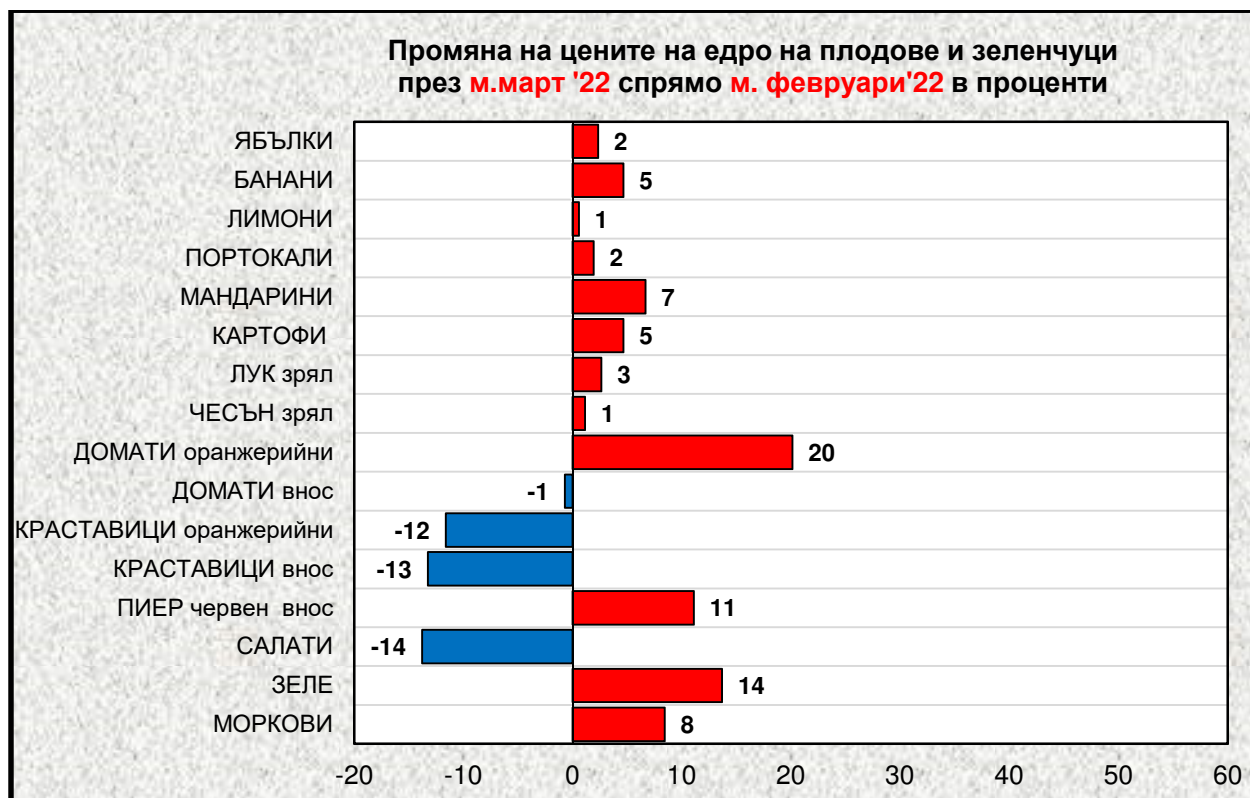
регистрирано при доматите от внос (61%) и при зелената салата (47%). Картофите поскъпват с 50%. Повишението на цените на доматите е 36-61%. Лукът и червеният пипер поскъпват на годишна база със 15 - 22% .

Исключение от общата тенденция има само при зрелия чесън, чиято цена бележи спад на годишна база от 10%.

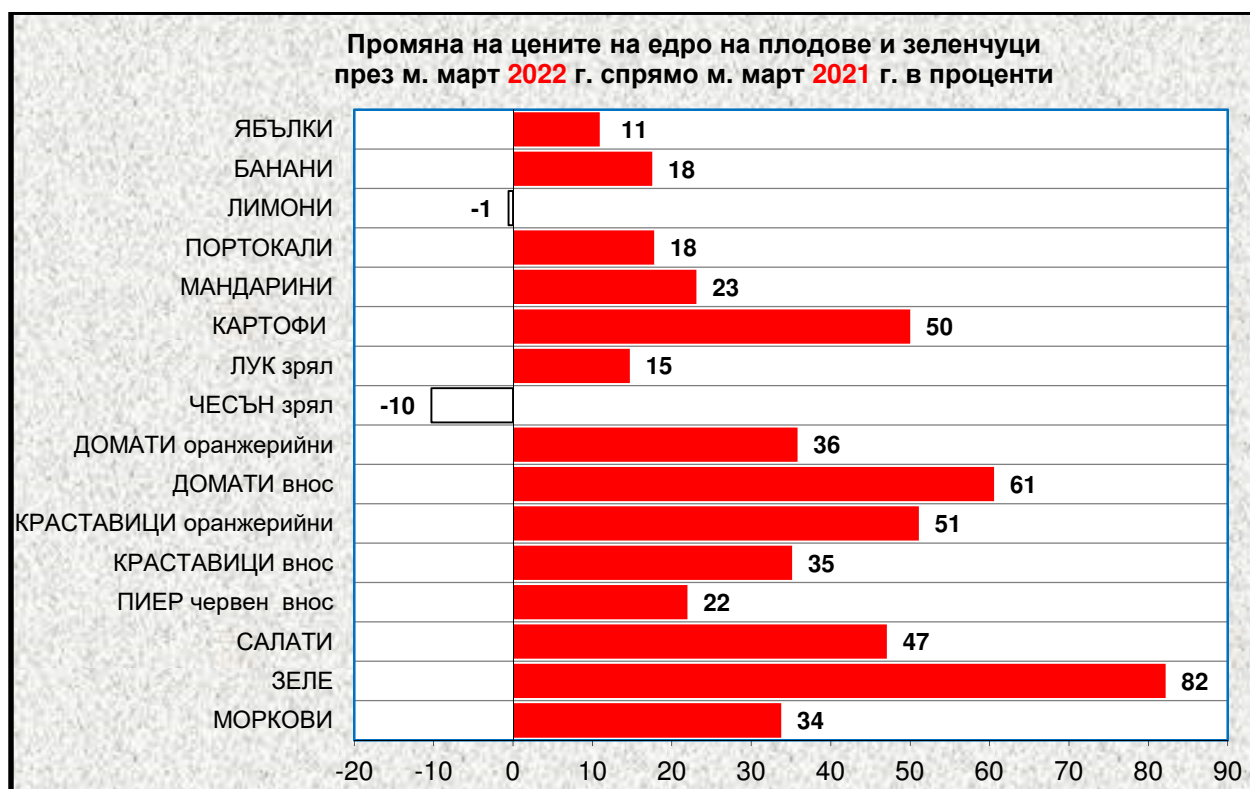
При цените на плодовете има поскъпване на ябълките и мандарините с 11% - 23 %, бананите и портокалите с 18%, а цената на лимоните бележи спад на годишна база с 1%.

СТОКА	февруари'22	март '22			март'21		
	цена	цена	промяна в%	промяна в лв.	цена	промяна в%	промяна в лв.
ЯБЪЛКИ	1,29	1,32	2	0,03	1,19	11	0,13
БАНАНИ	2,37	2,48	5	0,11	2,11	17,5	0,37
ЛИМОНИ	1,75	1,76	1	0,01	1,77	-1	-0,01
ПОРТОКАЛИ	1,56	1,59	2	0,03	1,35	18	0,24
МАНДАРИНИ	2,10	2,24	7	0,14	1,82	23	0,42
КАРТОФИ	0,86	0,90	5	0,04	0,60	50	0,30
ЛУК зрял	0,76	0,78	3	0,02	0,68	15	0,10
ЧЕСЪН зрял	4,39	4,44	1	0,05	4,95	-10	-0,51
ДОМАТИ оранжерийни	3,03	3,64	20	0,61	2,68	36	0,96
ДОМАТИ внос	2,83	2,81	-1	-0,02	1,75	61	1,06
КРАСТАВИЦИ оранжерийни	4,65	4,11	-12	-0,54	2,72	51	1,39
КРАСТАВИЦИ внос	3,77	3,27	-13	-0,50	2,42	35	0,85
ПИЕР червен внос	3,15	3,50	11	0,35	2,87	22	0,63
САЛАТИ	1,16	1,00	-14	-0,16	0,68	47	0,32
ЗЕЛЕ	1,17	1,33	14	0,16	0,73	82	0,60
МОРКОВИ	0,95	1,03	8	0,08	0,77	34	0,26

Таблица 7 Промяна на цените на плодове и зеленчуци за февруари на месечна и годишна база

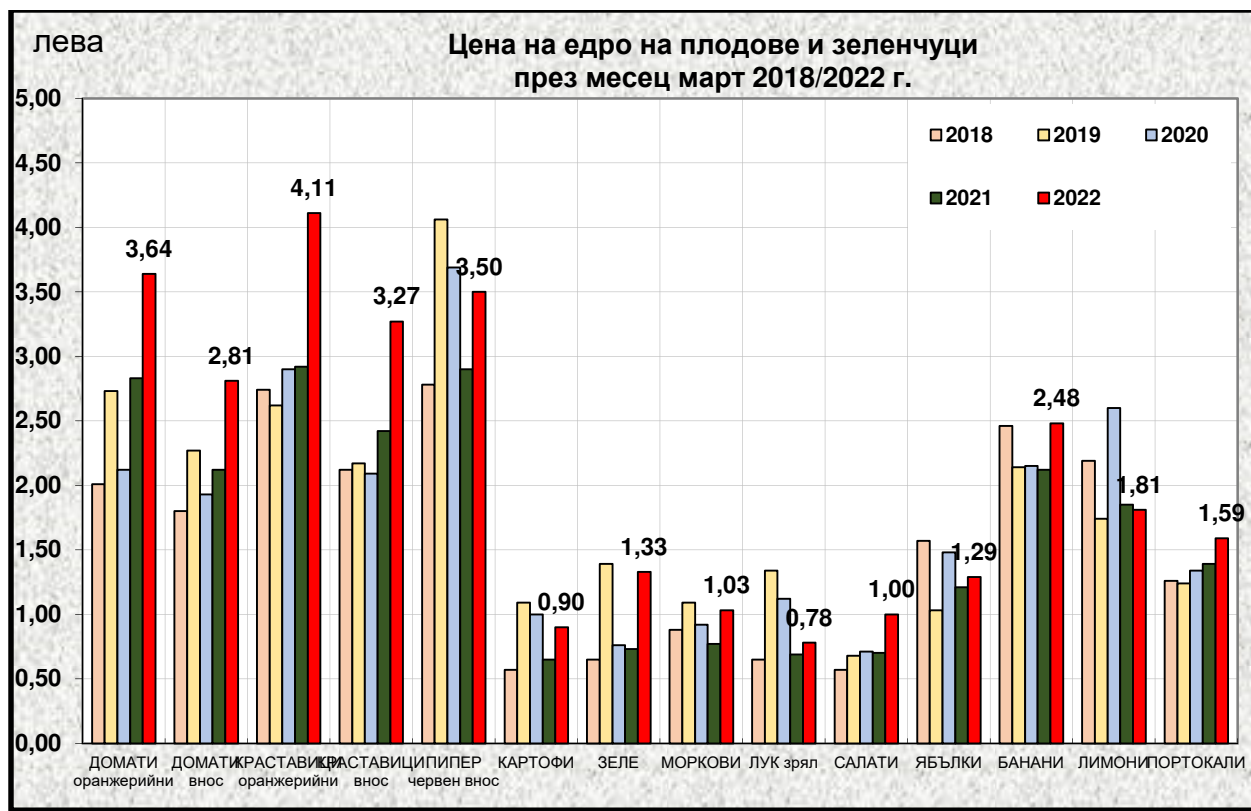

фигура 40 Промяна на цените на плодовете и зеленчуците през м. март'22 на месечна база

фигура 41 Промяна на цените на плодовете и зеленчуците през м. март'22 на годишна база

- Сравнителен анализ на цените на плодовете и зеленчуците през март 2018/2022 г.

фигура 42 Цени на едро на плодовете и зеленчуците през м. март 2018/2022 г.

Март	ДОМАТИ оранжерийни	ДОМАТИ внос	КРАСТАВИЦИ оранжерийни	КРАСТАВИЦИ внос	ПИПЕР червен внос	КАРТОФИ	ЗЕЛЕ	МОРКОВИ	ЛУК зрял	САЛАТИ	ЯБЪЛКИ	БАНАНИ	ЛИМОНИ
2018	2,01	1,80	2,74	2,12	2,78	0,57	0,65	0,88	0,65	0,57	1,57	2,46	2,19
2019	2,73	2,27	2,62	2,17	4,06	1,09	1,39	1,09	1,34	0,68	1,03	2,14	1,74
2020	2,12	1,93	2,90	2,09	3,69	1,00	0,76	0,92	1,12	0,71	1,48	2,15	2,60
2021	2,83	2,12	2,92	2,42	2,90	0,65	0,73	0,77	0,68	0,69	1,19	2,11	1,77
2022	3,64	2,81	4,11	3,27	3,50	0,90	1,33	1,03	0,78	1,00	1,29	2,48	1,81
брой наблюдавани стоки	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Промяна 2021 - 2020 г. в %	29	33	41	35	21	38	82	34	13	43	7	17	-2

Анализът на движението на цените на едро на плодовете и зеленчуците през м. март 2022 г. в сравнение със същия месец на петгодишния период (2018 – 2022 г.) показва следните тенденции:

Март	ДОМАТИ оранжерийни	ДОМАТИ внос	КРАСТАВИЦИ оранжерийни	КРАСТАВИЦИ внос	ПИПЕР червен внос	КАРТОФИ	ЗЕЛЕ	МОРКОВИ	ЛУК зрял	САЛАТИ	ЯБЪЛКИ	БАНАНИ	ЛИМОНИ
2018	2,01	1,80	2,74	2,12	2,78	0,57	0,65	0,88	0,65	0,57	1,57	2,46	2,19
2019	2,73	2,27	2,62	2,17	4,06	1,09	1,39	1,09	1,34	0,68	1,03	2,14	1,74
2020	2,12	1,93	2,90	2,09	3,69	1,00	0,76	0,92	1,12	0,71	1,48	2,15	2,60
2021	2,83	2,12	2,92	2,42	2,90	0,65	0,73	0,77	0,68	0,69	1,19	2,11	1,77
2022	3,64	2,81	4,11	3,27	3,50	0,90	1,33	1,03	0,78	1,00	1,29	2,48	1,81
брой наблюдавани стоки	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Промяна 2021 - 2020 г. в %	29	33	41	35	21	38	82	34	13	43	7	17	-2

- Плодовете и зеленчуците имат изцяло сезонен характер, а цените им силно се влияят от конкретните климатични и метеорологични условия. По тази причина цените на тези стоки са силно чувствителни и варират в сравнително големи диапазони за кратки времеви периоди. Поскъпването на енергийните източници, които се използват за отопление на оранжериите съответно води и до увеличение на българската продукция през февруари и март.

- Цените на голяма част от зеленчуците през март тази година са най-високи спрямо същия месец на анализирания период.

- Цените на краставиците, доматиите и зелето минават значително над нивата от предходните години на периода.

- Цените на картофите се доближават до нивата от 2019 и 2020 г., цените на морковите през тази година са близки и до 2019 г.

- Червеният пипер и зрелият лук са около нивото на същия месец на по-голямата част от периода.

- Пикови стойности на цената на лука и червения пипер бяха регистрирани през месец март 2019 г.

- Цените на едро на ябълките през март 2022 г. са по-ниски спрямо същия месец на периода 2018 и 2020 г и остават над нивата, регистрирани през останалите години.

- Цените на бананите с известни колебания в двете посоки се доближават и са малко над стойностите от предходните години от периода, а цената на лимоните е по-ниска спрямо 2018-2020 г.

Анализът на стойността за единица продукт на 14 плодове и зеленчуци, включени в потребителската кошница показва, че през месец март 2022 г. сумата е 30 лв., като нарастването на тази стойност спрямо предходната година е 4 пункта.

- Анализ на цените на плодовете и зеленчуците по региони**

Анализът на цените на едро на домати и краставиците по региони показва, че отклоненията на цените в различните региони при домати е 40%, а при краставиците 10%. *Таблица 8, фигура 3*

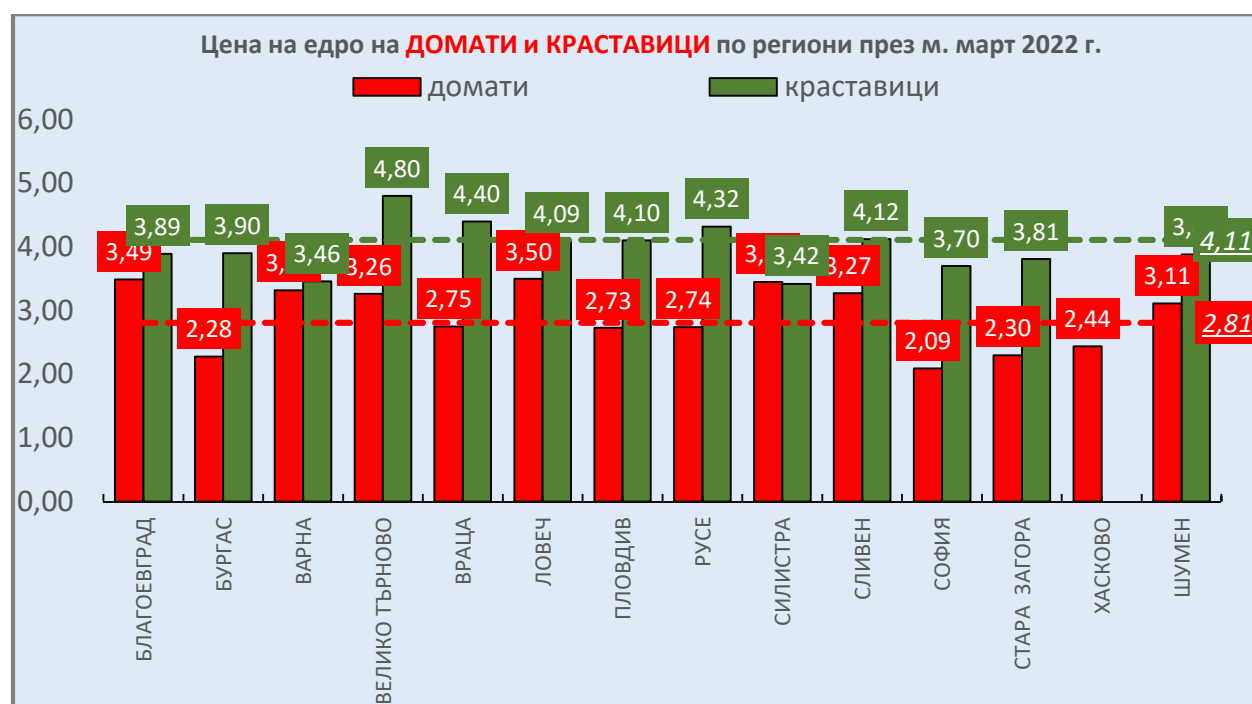
Най-високи цени на домати са регистрирани на тържищата в област Ловеч (3,50 лв./кг), а най-ниските съответно в област София (2,09 лв./кг). Средните за страната месечни цени на домати са 2,81 лв./кг. В 50% от областите цената е била по-висока от средната, а отклоненията в цените в различните региони са 25%.

Краставиците са се търгували на най-високи цени във Велико Търново (4,80 лв./кг), а най-ниските цени през март са регистрирани на тържищата във Варна – 3,46лв./кг. При средна за страната цена на краставиците за месеца 4,11 лв./кг, в 30% от областите цената е била по-висока, в две области цената е била на нивото на средната за страната, а маржът на цените в различните региони е 17%.

ОБЛАСТ	ДОМАТИ внос	средна домати	изменение спрямо средната	КРАСТАВИЦИ бг	средна краставици	изменение спрямо средната
БЛАГОЕВГРАД	3,49	2,81	24	3,89	4,11	-5
БУРГАС	2,28	2,81	-19	3,90	4,11	-5
ВАРНА	3,32	2,81	18	3,46	4,11	-16
ВЕЛИКО ТЪРНОВО	3,26	2,81	16	4,80	4,11	17
ВРАЦА	2,75	2,81	-2	4,40	4,11	7

ЛОВЕЧ	3,50	2,81	25	4,09	4,11	0
ПЛОВДИВ	2,73	2,81	-3	4,10	4,11	0
РУСЕ	2,74	2,81	-2	4,32	4,11	5
СИЛИСТРА	3,45	2,81	23	3,42	4,11	-17
СЛИВЕН	3,27	2,81	16	4,12	4,11	0
СОФИЯ	2,09	2,81	-26	3,70	4,11	-10
СТАРА ЗАГОРА	2,30	2,81	-18	3,81	4,11	-7
ХАСКОВО	2,44	2,81	-13		4,11	
ШУМЕН	3,11	2,81	11	3,88	4,11	-6

Таблица 8 Цени на едро на зеленчуци по области през март 2022 г. *⁸

фигура 43 Цени на едро на домати и краставици през м. март 2022 г. по области

Таблица 9 Цени на едро на плодове по области през март 2022 г. *⁹

ОБЛАСТ	ЯБЪЛКИ внос	средна ябълки	изменение прямо средната	БАНАНИ	средна банани	изменение прямо средната	ПОРТОКАЛИ	средна портокали	изменение прямо средната
БЛАГОЕВГРАД	0,75	1,66	-55	2,39	2,48	-4	1,83	1,59	15
БУРГАС	1,82	1,66	10	2,25	2,48	-9	1,38	1,59	-13
ВАРНА	2,01	1,66	21	2,63	2,48	6	1,59	1,59	0
ВЕЛИКО ТЪРНОВО	2,15	1,66	30	2,49	2,48	0	1,80	1,59	13
ВРАЦА	1,33	1,66	-20	2,67	2,48	8	1,54	1,59	-3

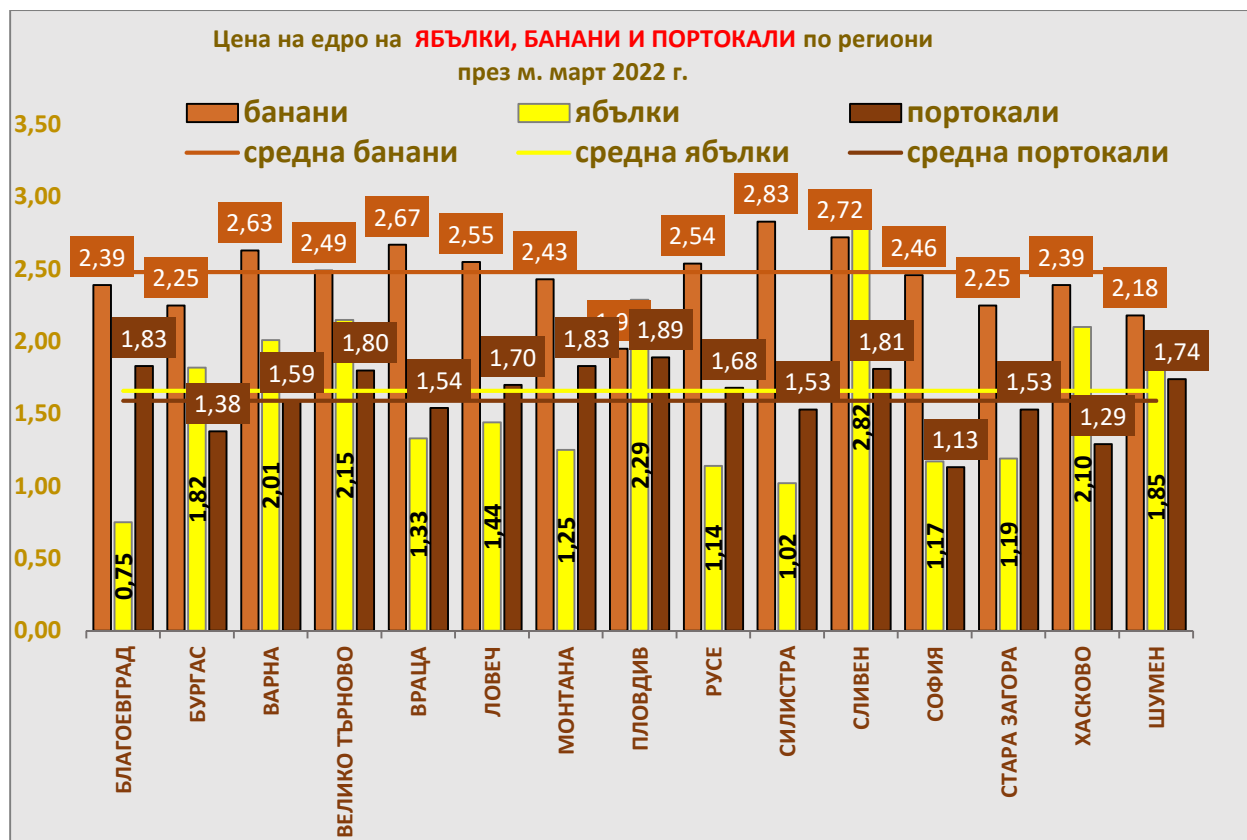
ЛОВЕЧ	1,44	1,66	-13	2,55	2,48	3	1,70	1,59	7
МОНТАНА	1,25	1,66	-25	2,43	2,48	-2	1,83	1,59	15
ПЛОВДИВ	2,29	1,66	38	1,95	2,48	-21	1,89	1,59	19
РУСЕ	1,14	1,66	-31	2,54	2,48	2	1,68	1,59	6
СИЛИСТРА	1,02	1,66	-39	2,83	2,48	14	1,53	1,59	-4
СЛИВЕН	2,82	1,66	70	2,72	2,48	10	1,81	1,59	14
СОФИЯ	1,17	1,66	-30	2,46	2,48	-1	1,13	1,59	-29
СТАРА ЗАГОРА	1,19	1,66	-28	2,25	2,48	-9	1,53	1,59	-4
ХАСКОВО	2,10	1,66	27	2,39	2,48	-4	1,29	1,59	-19
ШУМЕН	1,85	1,66	11	2,18	2,48	-12	1,74	1,59	9

Наблюденията на цените по региони на плодовете показват, че разликите в цените в страната са в диапазона 3 -70% като най-големият марж е при цената на ябълките. *Таблица 9, фигура 4*

При средна цена на бананите през месеца 2,48 лв./кг, най-високите цени са регистрирани в Силистра (2,83 лв.), а минималните съответно са били в Пловдив – 1,95лв. Отклоненията в цените на бананите в различните региони са 20%, а в 60% от областите цената е под средната за страната.

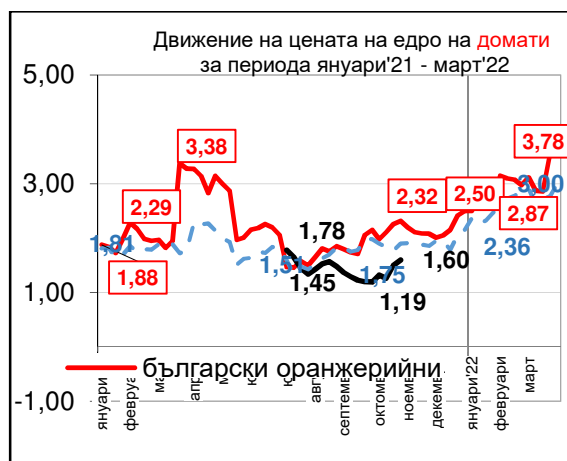
Наблюденията на цените на ябълките по региони през март показват, че при средна цена за месеца 1,66 лв./кг, най-високата цена е регистрирана на стоковите тържища в област Сливен – 2,82 лв./кг, а най-ниска в Благоевград – 0,75 лв./кг. Отклоненията в цените на ябълките в различните региони са 100%, което се дължи на различените сортове, които се търгуват, както и в различното качество на предлаганите ябълки. В 40% от областите цената е над средната за страната.

Портокалите са се търгували през месеца най-скъпо в област Монтана и Благоевград (1,83 лв./кг), а най-евтини са било в област София (1,17 лв./кг). При средна цена на портокалите 1,59 лв./кг, в 40% от областите цената е била над средната за страната, в четири области портокалите са се търгували на цени, близки до средната, а отклоненията в цените в различните области е 29%.

фигура 44 Цени на едро на плодове през м. март 2022 г. по области

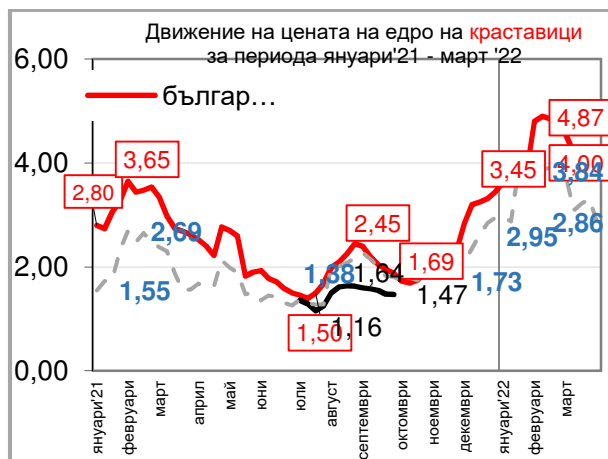
- Диаграми на движението на цените на основни плодове и зеленчуци

фигура 45

фигура 46

фигура 47

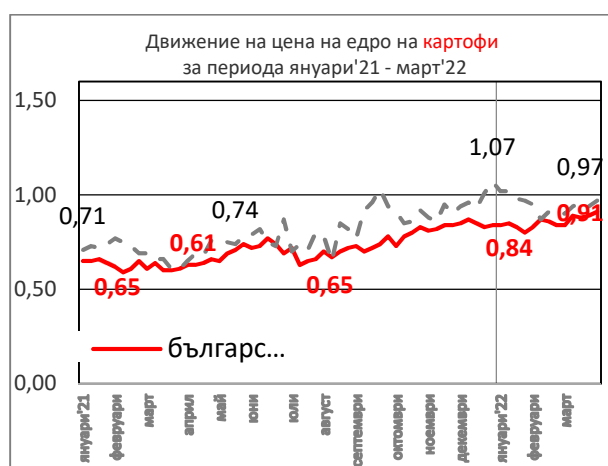
фигура 48

фигура 49

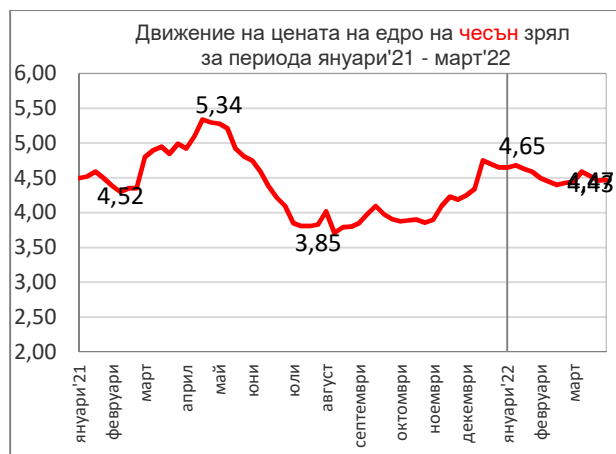
фигура 50

фигура 51

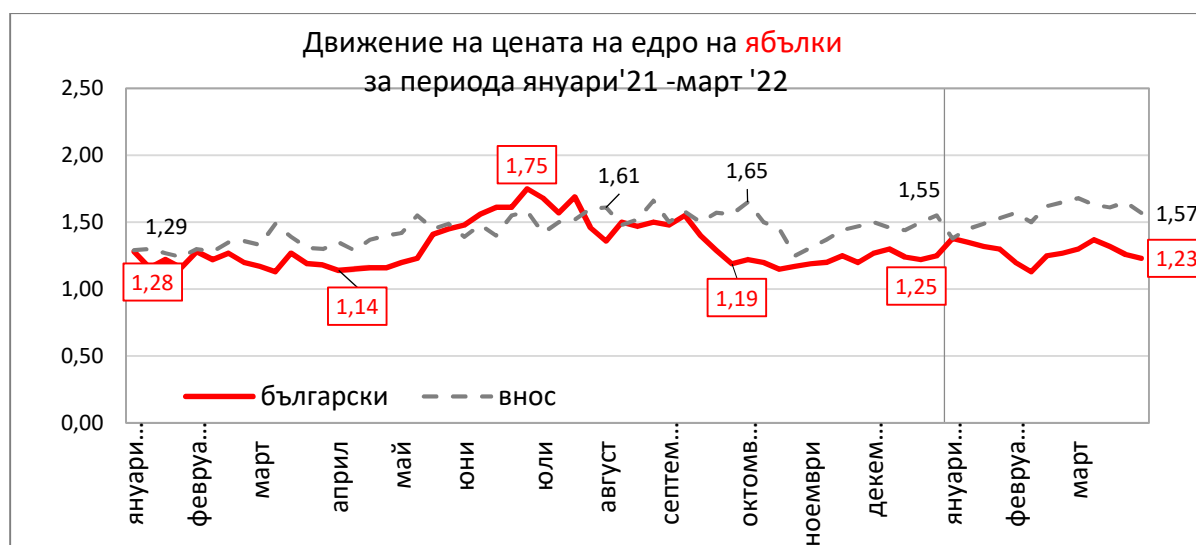
фигура 52

фигура 53

фигура 54

фигура 55

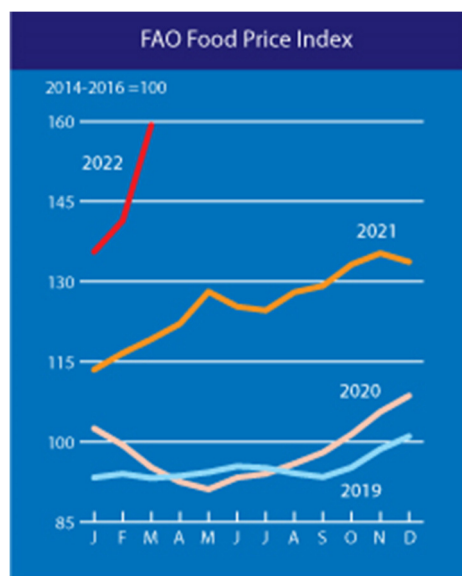

Фигура 56

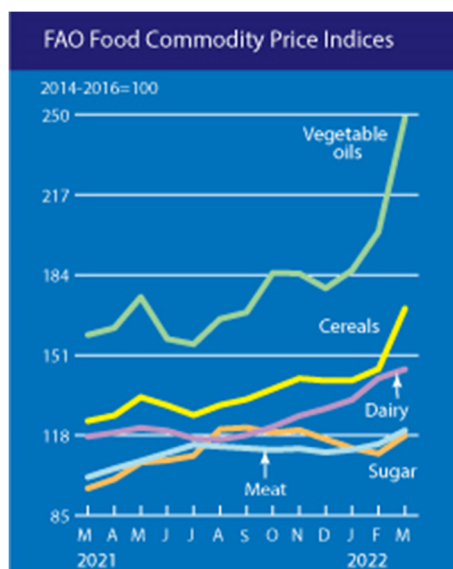
Международни цени

- Организация по прехрана и земеделие (ФАО) към ООН

Индексът на цените на храните на ФАО се повиши през март, достигайки нов най-висок връх за всички времена.

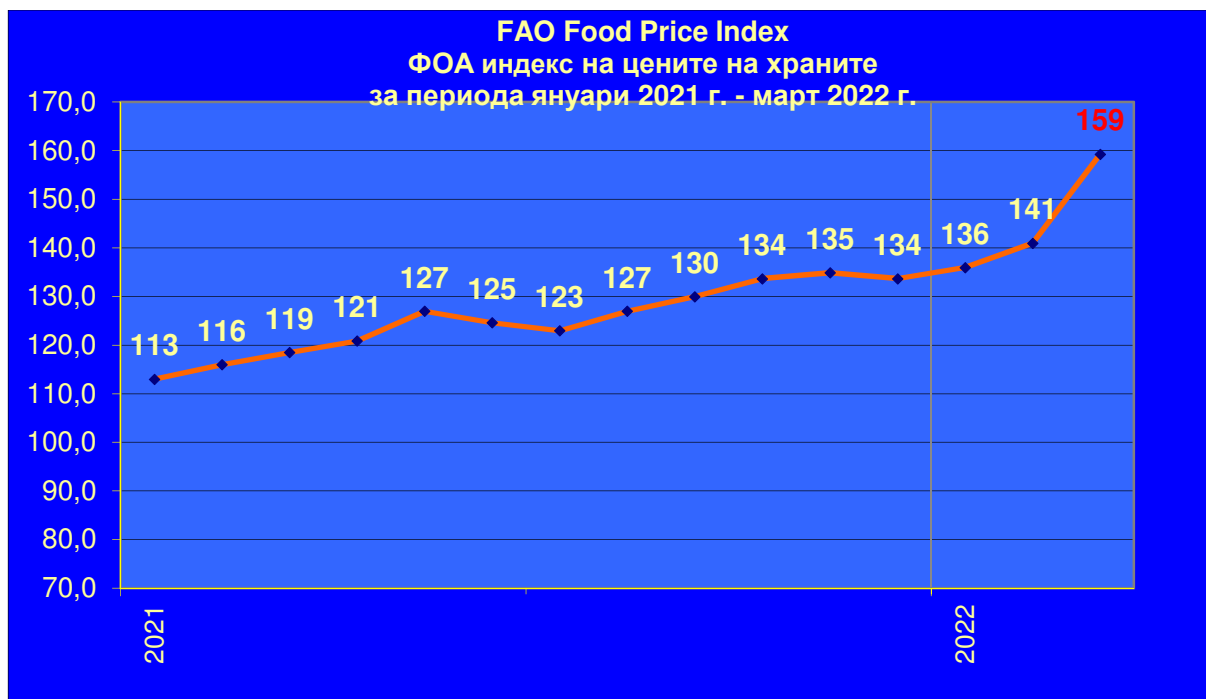
фигура 57 ФАО индекс през март

фигура 58 ФАО индекс през март

Движението на Индекса на цените на храните на Организацията за прехрана и земеделие на ООН отразява движението на международните цени на всички основни хранителни стоки и фуражи, които влизат в състава му.

През март 2022 г. индексът на цените на храните на ФАО* (FPI) възлиза средно 159,3 пункта, което е ръст от 17,9 пункта (12,6 процента) от стойността му през февруари и в резултат на това безпрецедентно увеличение достигна най-високото си ниво, съществувало някога на IPCF – от 1990 г. . Това се дължи на рекордното увеличение на цените на растителните масла, зърнените храни и месото и значителното увеличение на цените на захарта и млечните продукти.

фигура 59 Движение на ФАО индекса на храните за периода януари 2021 г. – март 2022 г.

фигура 60 Движение на ФАО индекса на храните за периода януари 2017 г. – март 2022 г.

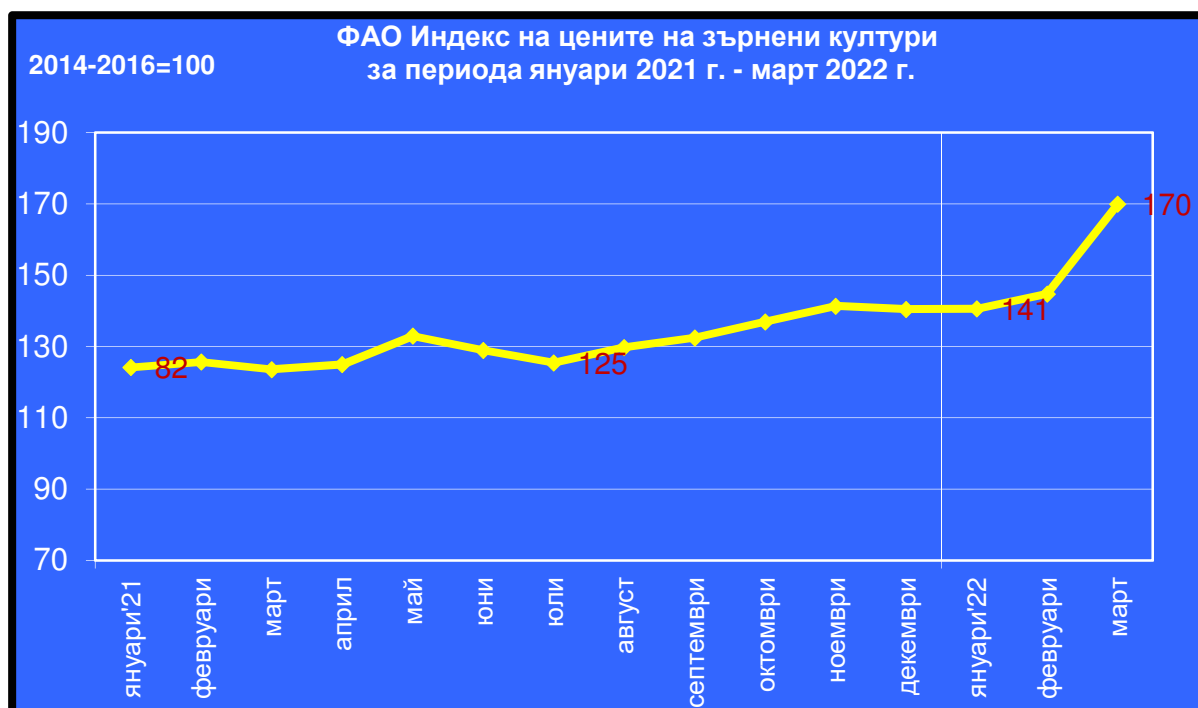
- **Международни цени на зърнените култури**

Индексът на цените на зърнените култури на ФАО е средно 170,1 пункта през март, което е с 24,9 пункта (17,1 процента) повече от февруари и е най-високото ниво от 1990 г.

Увеличението, регистрирано през този месец, се дължи на бързото нарастване на световните цени на пшеницата и едрозърнените култури, което се дължеше главно на предизвикани от конфликта смущения в износа от Украйна и в по-малка степен на покачването с 20,4% през март: достигна всички - високи котировки за царевица, ечемик и сорго.

Световните цени на царевицата се повишиха с 19,1 процент спрямо предходния месец поради очакваното значително намаляване на износа на царевица от Украйна, един от най-големите износители, както и по-високите разходи за енергия и вложени материали.

Високите цени на царевицата натезаха и върху другите фуражни зърна, като цените на соргото се повишиха със 17,3 процента през март, а цените на ечемика се повишиха с 27,1 процента, подпомогнати от несигурността в предлагането на фона на вече ограниченото предлагане. В същото време, в резултат на многопосочната динамика на цените на ориза от различни страни и различно качество, средната стойност на котировките за този вид зърно през март на практика не се промени и се оказа с 10 процента по-ниска от цифрата за същия период на миналата година.

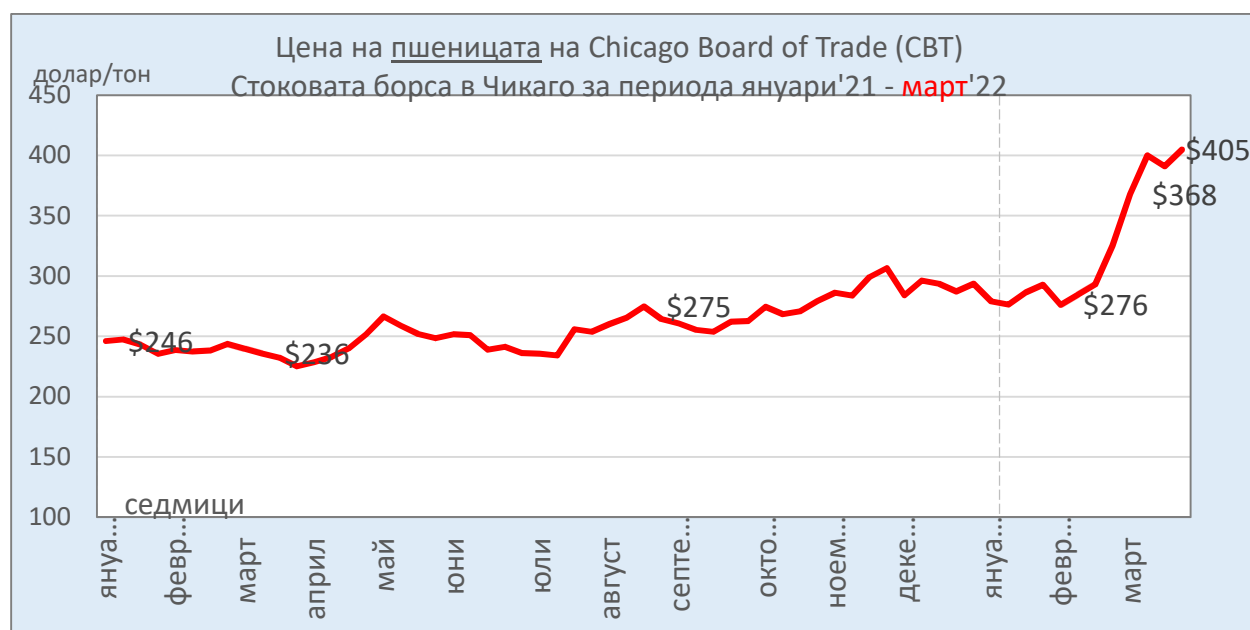
фигура 61 Индекс на цените на зърнените култури на ФАО за периода януари'21 - март'22

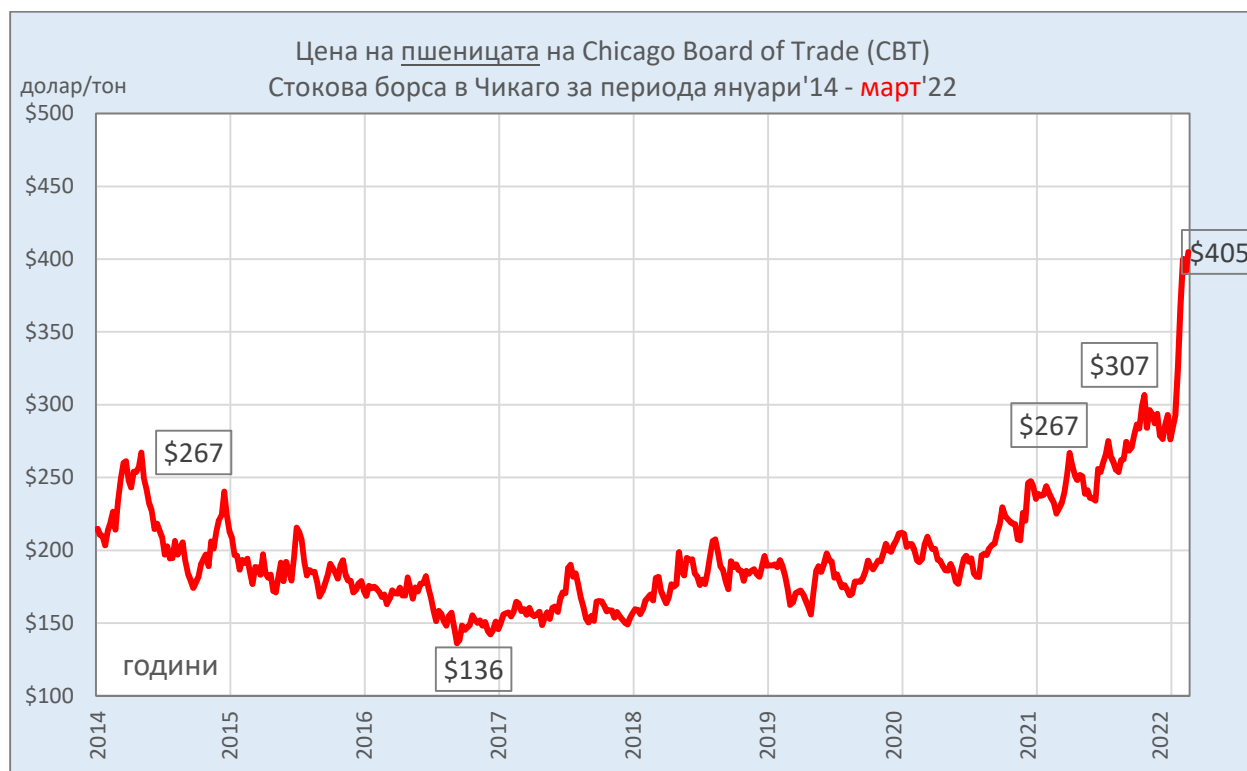
фигура 62 Индекс на цените на зърнените култури на ФАО за периода януари'2015 - март'22

Цената на пшеницата на стоковата борса в Чикаго през м. март стартира от ниво 368 долар/тон и през последната седмица стъпва на ниво от 405 долар/тон, като увеличението на стойностите спрямо началото на месеца е 10%. В сравнение със същия период на миналата година средно месечната цена за месец март тази година е с (67%) по-висока.

През месец март 2022 г. са достигнати най-високите стойности за последните години. На най-ниски нива цената на пшеницата е била през лятото на 2016 г.

фигура 63

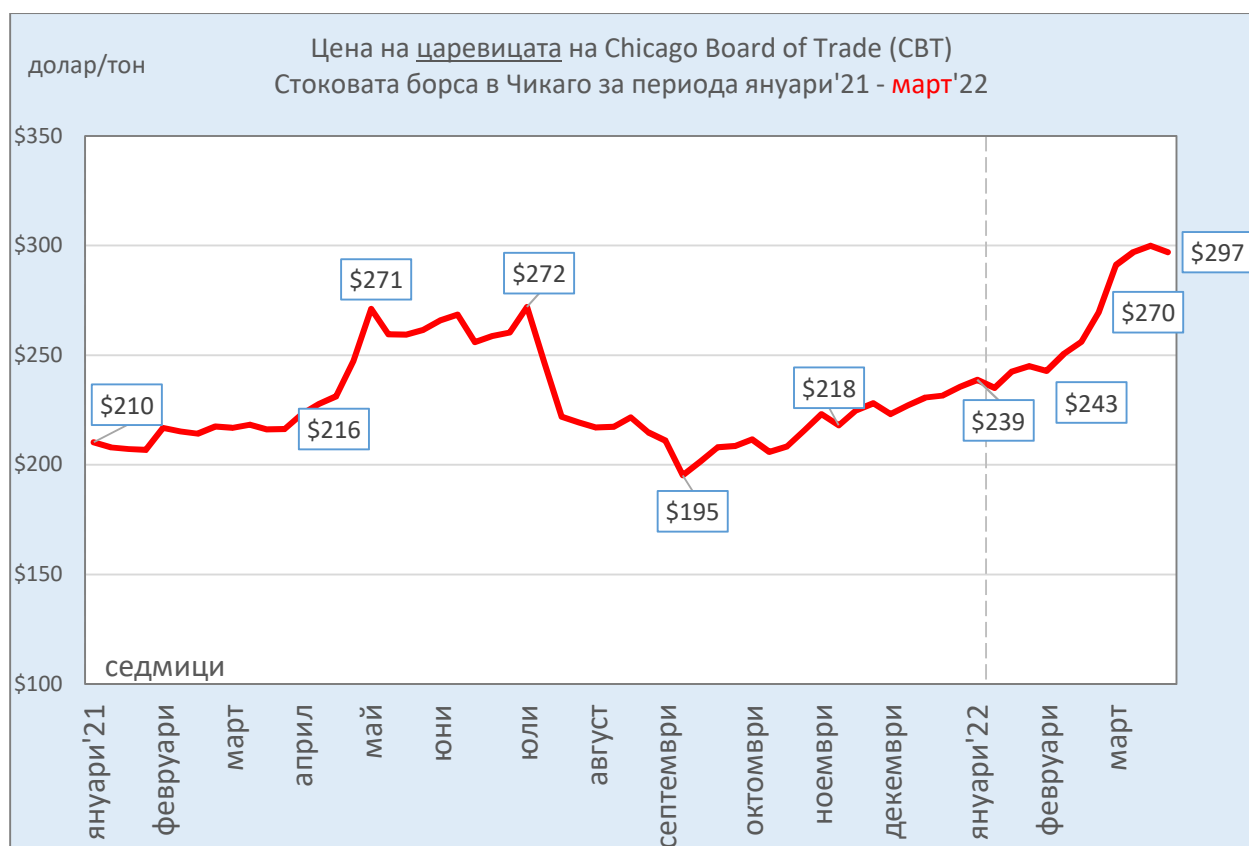

фигура 64

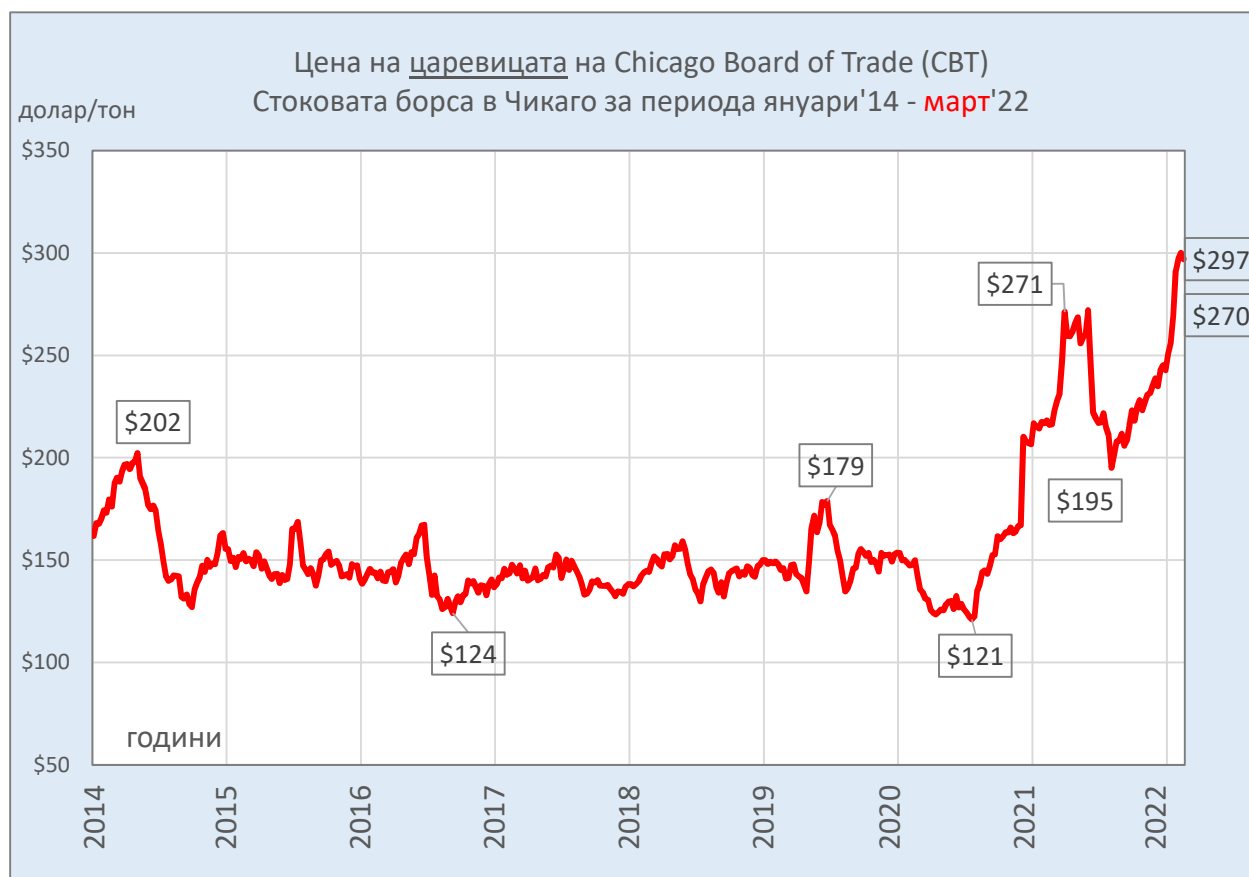
Цената на царевичата на стоковата борса в Чикаго през първата седмица на юли 2021 г. достига пикови за последните години нива от 272 долар/тон. През следващите два месеца стойностите бележат рязък спад, но от началото на септември същата година трендът отново се обръща и се запазва и до момента.

В началото на месец март 2022 г. кривата стартира от 291 долар/тон, след което стойностите започват да се повишават и през последната седмица на месеца цената стъпва на ниво от 297 долара. На месечна база поскъпването е 10% (27 пункта), а на годишна база съответно 37% (80 пункта).

Аналогично на цената на пшеницата и при царевичата се наблюдава пик през 2014 г., който обаче е много под стойностите достигнати през месеците април и юли 2021 г., както и март 2022г. Най-ниските регистрирани нива са през лятото на 2020 г.

фигура 65 Цена на царевицата на Чикагската стокова борса за периода януари'21 – март'22

фигура 66 Цена на царевицата на Чикагската борса за периода януари'14 – март'22

- **Международни цени на растителните масла**

Индексът на цените на растителното масло на FAO достигна средно 248,6 пункта през март, което е с 46,9 пункта (23,2 процента) повече от февруари и отново достигна рекордно високо.

Такова бързо нарастване на този показател се дължи на увеличението на цените на слънчогледовото, палмово, соево и рапично масло. Международните котировки на слънчогледово олио през март нараснаха значително под влияние на намаляването на обема на експортните доставки на фона на продължаващия конфликт в Черноморския регион.

Цени на палмово, соево и рапично масло също се увеличи значително в резултат на по-високото търсене на внос в световен мащаб, свързано с прекъсвания в доставките на слънчогледово масло.

Освен това глобалните котировки на палмово масло бяха подкрепени от по-нататъшно намаляване на предлагането от водещи страни производителки, а в случая на котировките на соево масло страховете от намаляване на експортните доставки в Южна Америка бяха такъв фактор. Ръстът на световните цени на растителните масла също се дължи на нестабилност и увеличение на котировките на суров петрол.

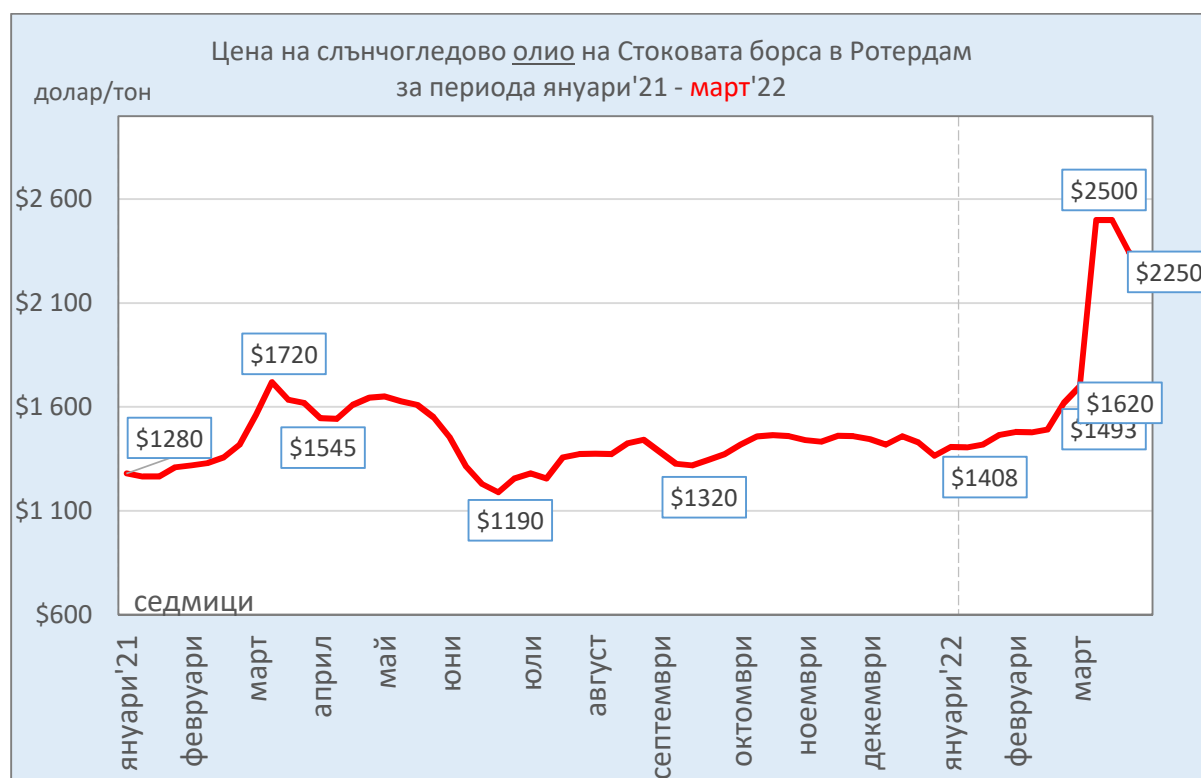

фигура 67 FAO индекс на растителните масла за периода януари '21 – март '22

Преди достигане на пиковите стойности от март тази година (249 пункта), най-високите стойности на този индекс бяха през месец октомври 2022 г. (185 пункта),

фигура 68 ФАО индекс на растителните масла за периода януари 2017 г. – януари 2022 г.

фигура 69 Цена на нерафинирано слънчогледово олио на борсата в Ротердам януари'21 –март'22

След известно стабилизиране на цената на слънчогледовото олиото на борсата в Ротердам, в края на миналата година и през първите седмици на тази година, кривата отново придобива възходящ тренд.

Стартирайки през първата седмица на март от ниво 1700 долар/тон, кривата спъва в края на месеца на цена от 2250 долара, като отбелязва ръст в рамките на месеца от 32%.

Въпреки известното стабилизиране на стойностите през втората половина на миналата година, стойностите, регистрирани през месец март 2022 г. продължават да надвишават високите нива от 2014 г. и 2015 г.

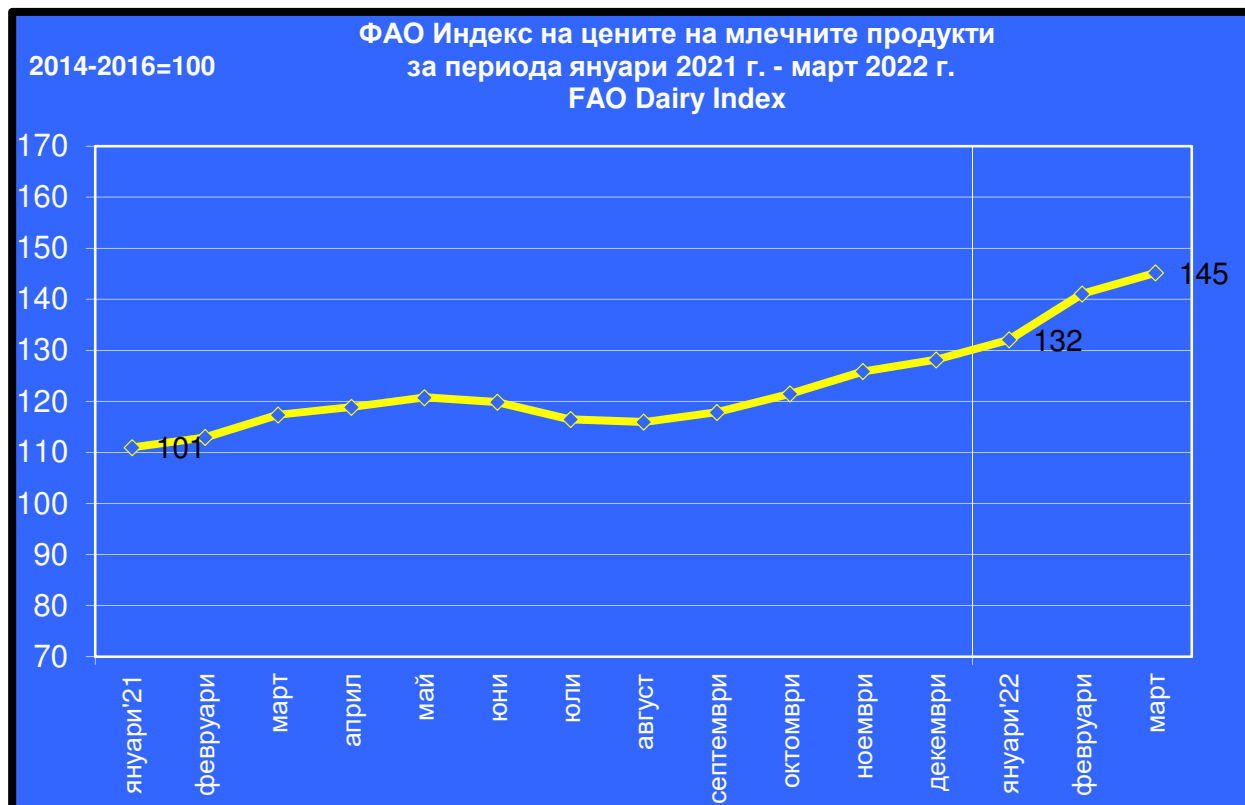
фигура 70 Цена на нерафинирано слънчогледово олио на борсата в Ротердам януари'13 – март'22

- Международни цени на млечните продукти**

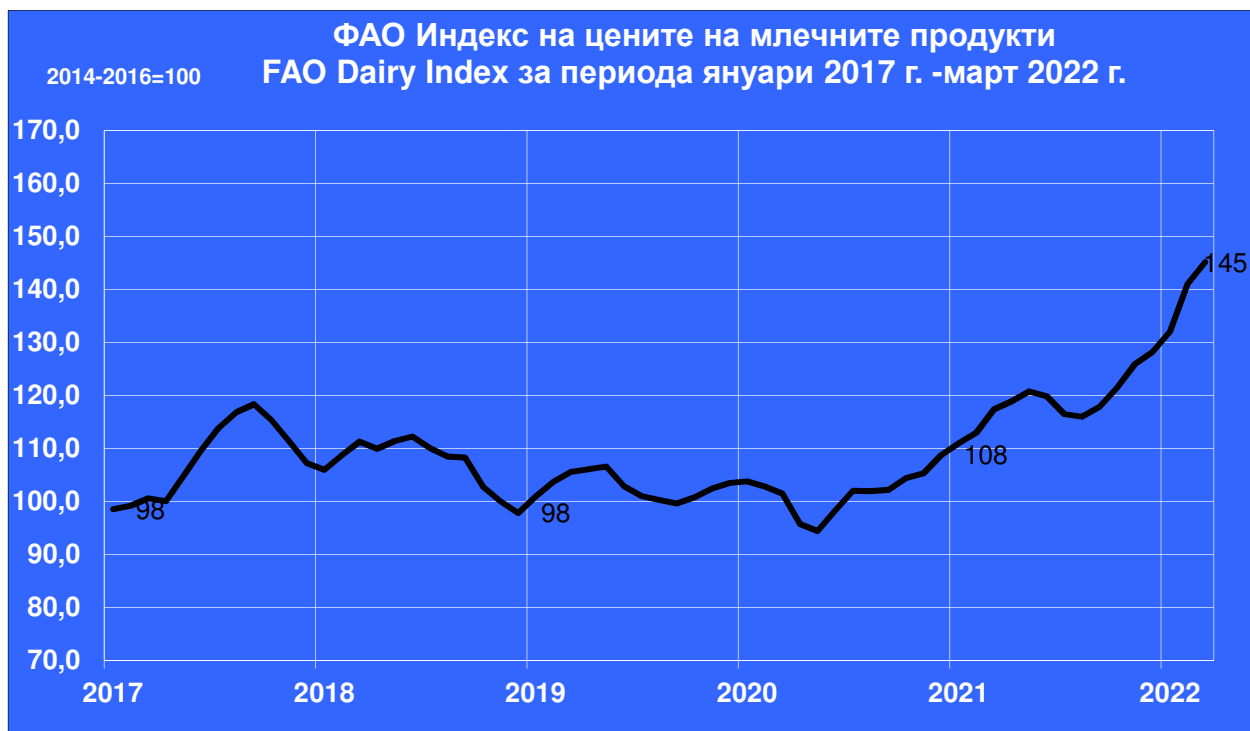
Индексът на цените на млечните продукти на ФАО е средно 145,2 пункта през март, което е с 3,7 пункта (2,6 процента) повече от нивото си от февруари; Така ръстът на този индекс продължава за седми пореден месец, в резултат на което стойността му се оказва с 27,7 пункта (23,6 на сто) по-висока спрямо съответния период на миналата година.

Цените на млечните продукти продължиха да се покачват главно под влияние на намаляването на предлагането на световните пазари: млякото, произведено в Западна Европа и Океания, не беше достатъчно, за да задоволи световното търсене. Котировките за маслото и млякото на прах се повишиха рязко поради нарастване на търсенето на внос на продукти с кратки и дълги срокове на доставка, предимно на азиатските пазари, и поддържане на стабилно вътрешно търсене в Западна Европа.

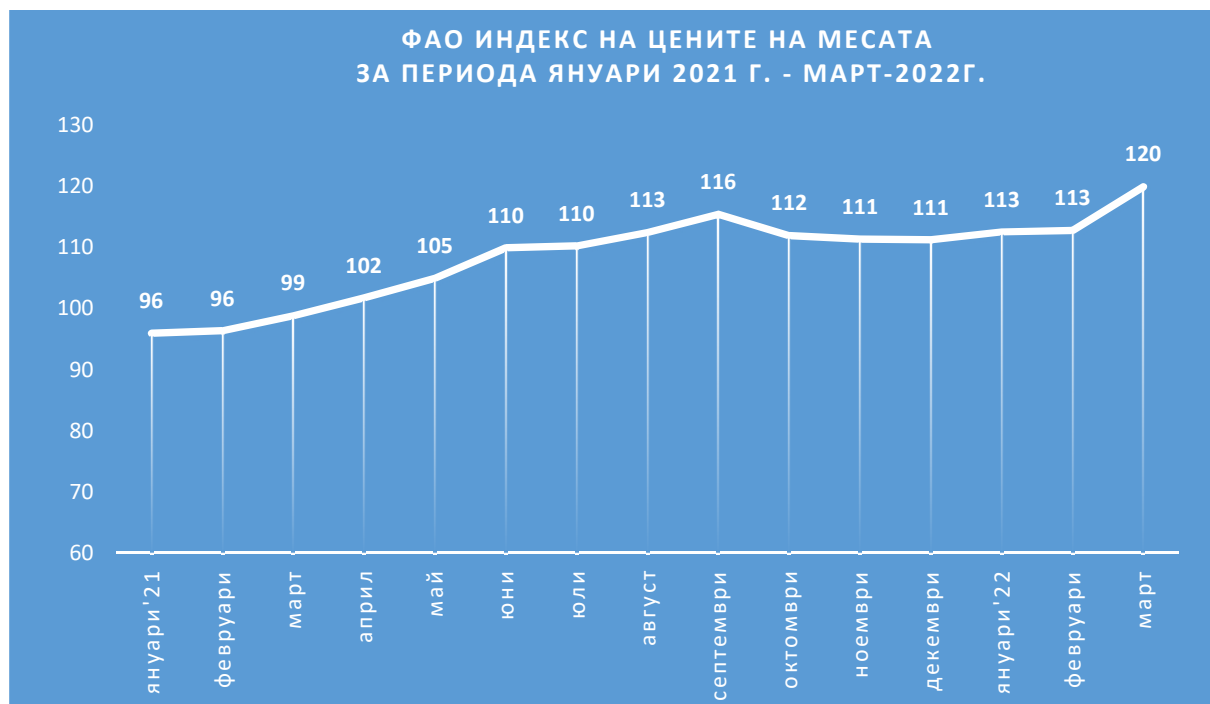
В същото време пазарите на сирене също претърпяха намаляване на предлагането поради силното вътрешно търсене в Западна Европа, но котировките на сирене леко намаляха под влиянието на валутните колебания. Високи стойности на този индекс са регистрирани и през 2017 г. и 2021 г.

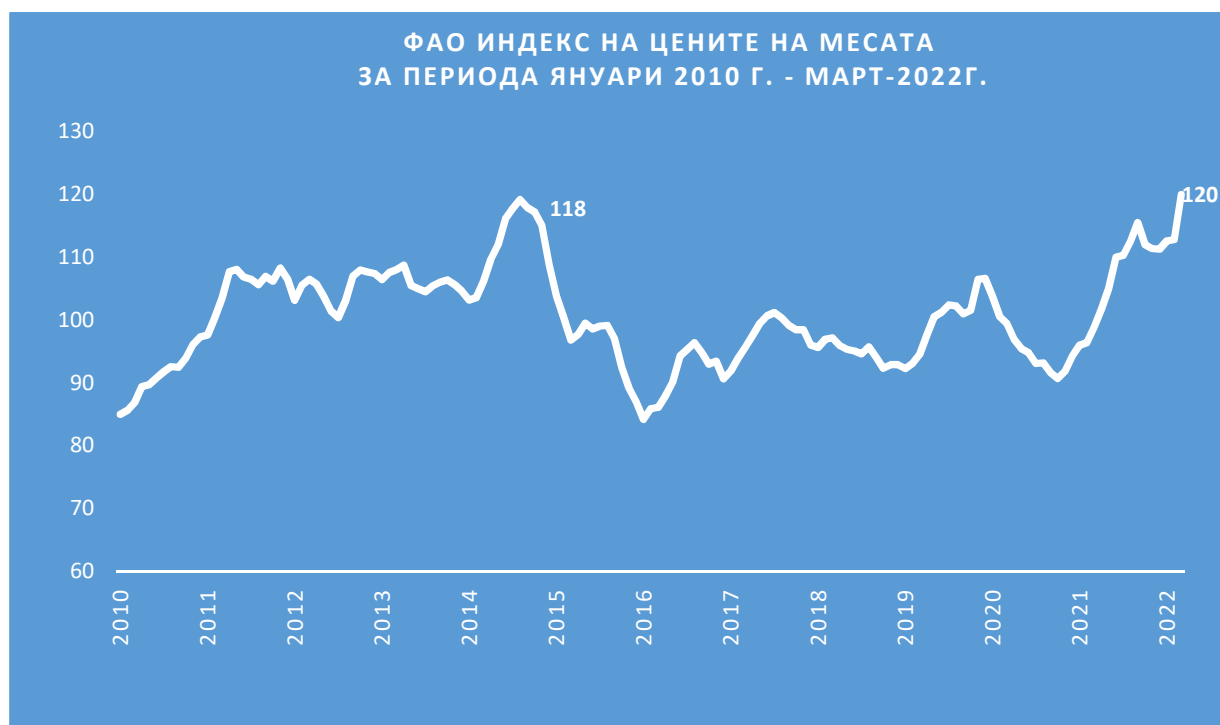
фигура

фигура

фигура 73 ФАО индекс на месата за периода януари'21 – март'22

фигура 74 ФАО индекс на месата за периода януари 2010 г. – март 2022 г.

Международни цени на месата

Индексът на цените на месото на FAO също достигна рекордно високо ниво от 120,0 пункта през март, което е с 5,5 пункта (4,8 процента) повече от февруари.*

През март се наблюдава най-бързото месечно покачване на цените на свинското месо от 1995 г. насам, дължащо се на спада на запасите за клане в Западна Европа и рязкото увеличение на вътрешното търсене в навечерието на Великден.

Световните цени на домашните птици се повишиха в резултат на намаленото предлагане от големите страни износителки поради огнища на инфлуенца по птиците, както и поради спирането на износа от Украйна на фона на продължаващия конфликт.

Най-високите стойности, регистрирани за този индекс е през 2014 г. – 118 пункта.

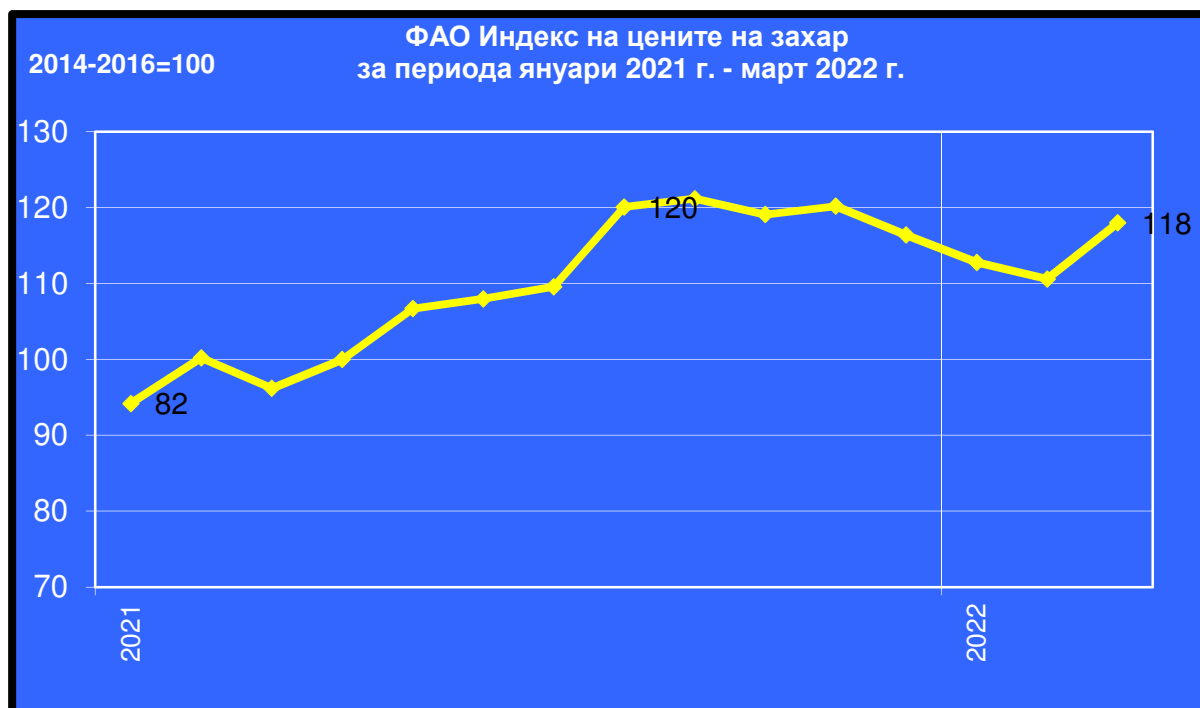
- **Международни цени на захарта**

Индексът на цените на захарта на FAO е средно 117,9 пункта през март, което е ръст от 7,4 пункта (6,7 процента) спрямо февруари и над 20 процента спрямо същия период на миналата година.

Така наблюдаваното през последните три месеца намаление на този индекс е почти напълно компенсирано. Покачването на световните котировки на захар през март се дължи основно на рязкото увеличение на световните цени на суровия петрол, което се очаква да увеличи използването на захарна тръстика за производството на етанол в Бразилия през следващия сезон.

Увеличение на световните цени на захарта също допринесе за по-нататъшното укрепване на бразилския реал спрямо щатския долар, което по правило води до намаляване на продажбите от производителите, тъй като по отношение на националната валута печалбите им от продажби намаляват. Въпреки това, стабилната реколта и благоприятните прогнози за производството в Индия, водещ износител на захар, помогнаха за забавяне на увеличението на цените, предотвратявайки по-голямо увеличение този месец.

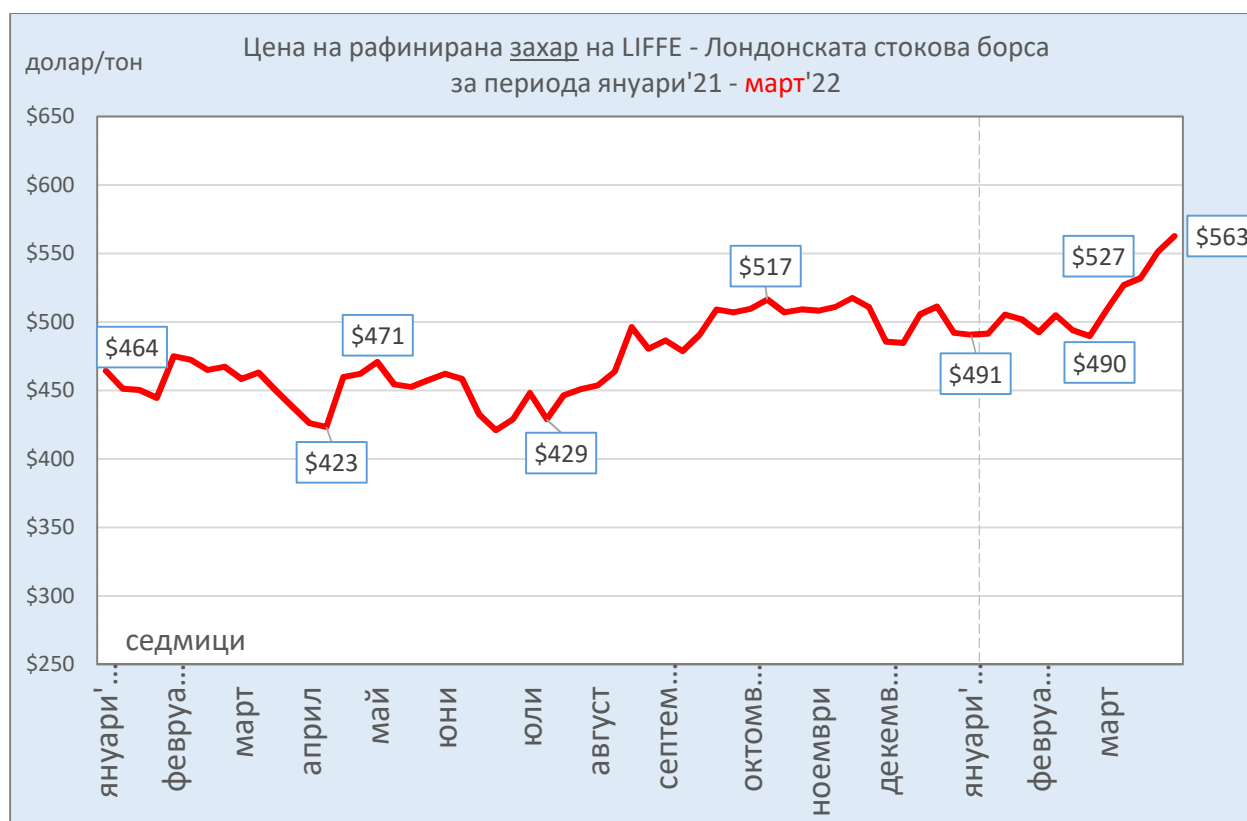
Пикови стойности на този индекс са регистрирани в средата на 2018 г. и са 137 пункта.

фигура 75 ФАО индекс цените на захарта за периода януари 2021 г. – март 2022 г.

фигура 76 ФАО индекс на цените на захарта за периода януари 2017г. – март 2022 г.

фигура 77 Цена на рафинирана захар на Лондонската борса през януари'21– март'22

Цената на рафинираната захар на Лондонската стокова борса в началото на март стартира от ниво 509 долар/тон.

През следващата седмица стойностите се покачват и в края на месеца достигат ниво от 563 долар/тон.

На годишна база има ръст на цената на захарта от над 20%.

След голямото покачване на стойностите през 2016 г. (599 долара/тон), кривата има устойчив низходящ тренд, който се обръща в средата на 2019 г. и повишаването продължава и към м.март 2022 г.

фигура 78 Цена на захар на Лондонската стокова борса през януари'14–март '22

Движение на Индекса на Тържищните Цени (ИТЦ)

В началото на м. март Индексът на Тържищните Цени (ИТЦ) стартира от ниво 1,946 пункта.

През следващите седмици се наблюдава плавно покачване на стойностите и в края на месеца кривата стъпва на ниво от 2,072 пункта.

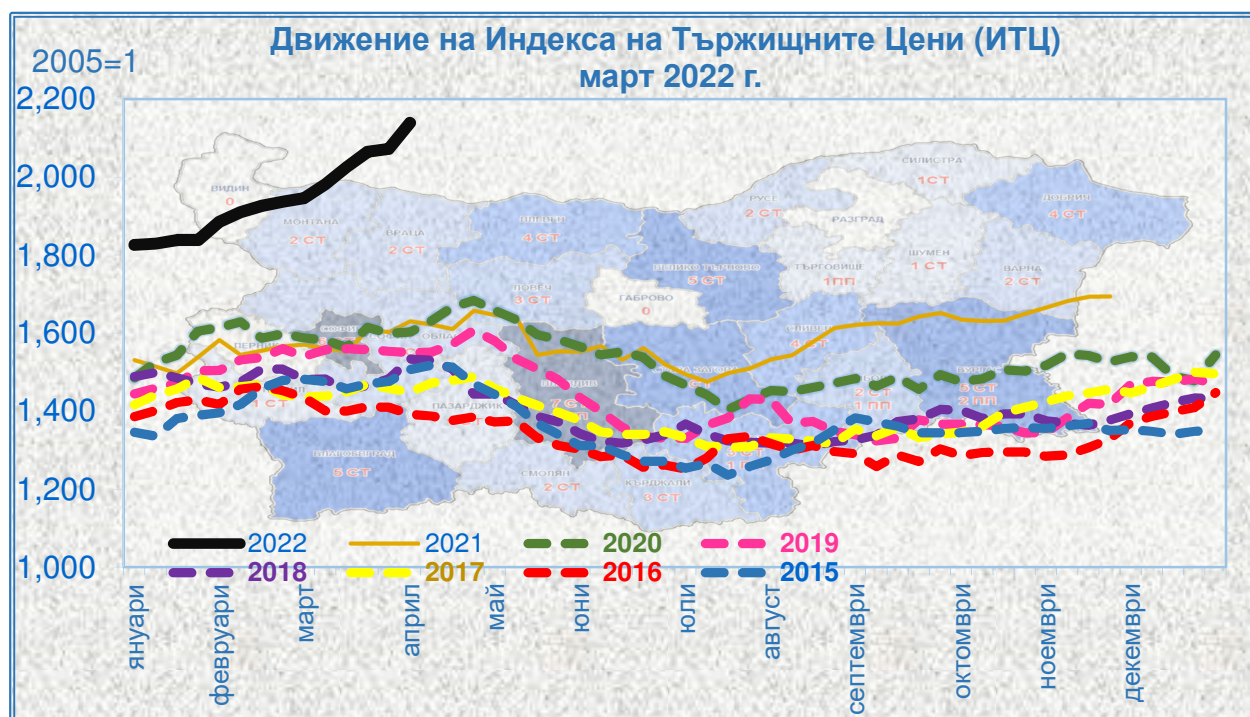
Средно месечната стойност на индекса през март тази година е 2,018 пункта и е с 27 % по-висока спрямо същия месец на миналата година.

През м.март 2022 г. кривата на Индекса на тържищните цени запазва тенденциите на движение от предходните години, но нивата, достигнати през месеца са изключително високи.

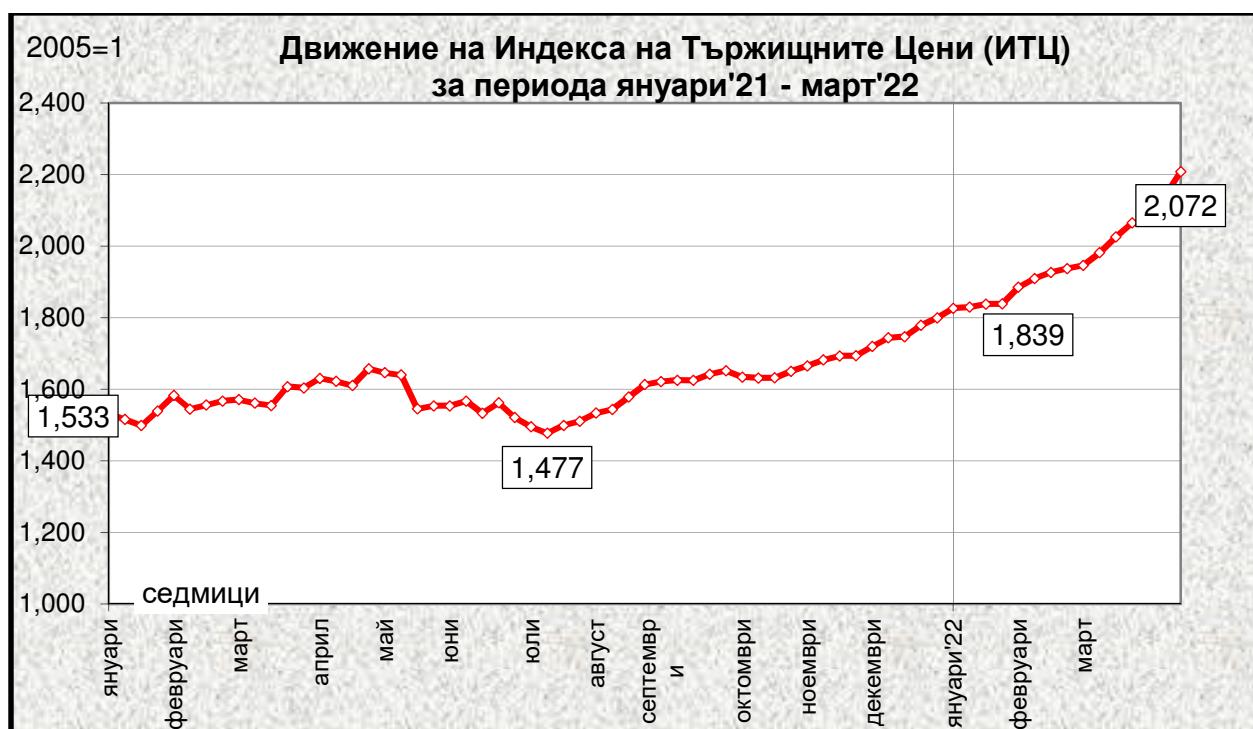
Движението на ИТЦ в периода януари 1999 г. –март 2022 г. следва определени тенденции на силен ръст на стойностите през зимата и ниски нива през лятото.

Най-високите стойности за този период индексът достига през месец март 2022 г.

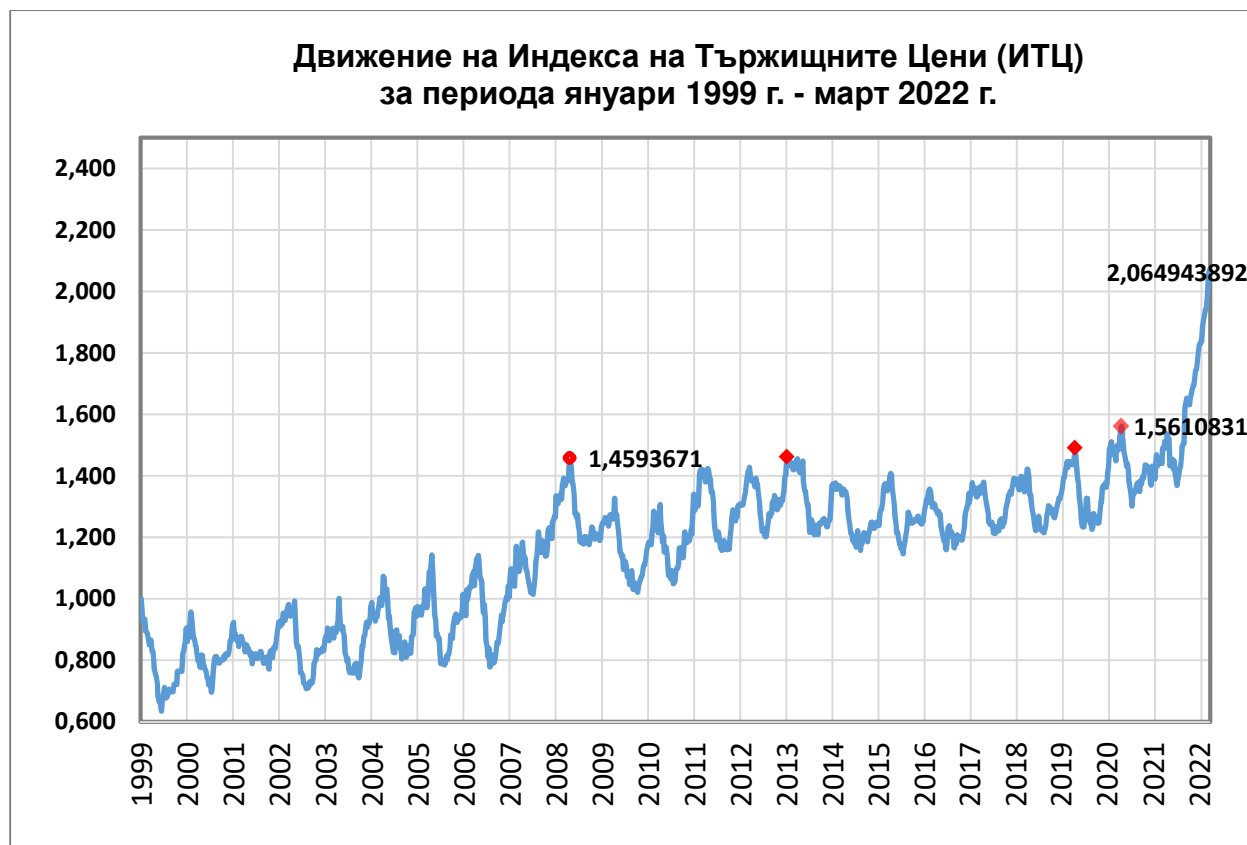
Пикови стойности, но на малко по-ниска нива, са достигнати и през зимата на 2008 и 2013 и 2019 г.

фигура 79 Индекс на тържищните цени 2015/2022 г.

фигура 80 ИТЦ за периода януари 2021 г. – март 2022 г.

фигура 81 ИТЦ за периода януари 1999 г. – март 2022 г.

С уважение,
ВЛАДИМИР ИВАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ДКСБТ